

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

11. ČÍSLO / XXI. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

17. BŘEZNA 2013

Z obsahu:

Nikdy jsem se necítil sám
Katecheze Benedikta XVI.
při poslední generální
audienci 27. února 2013
na náměstí Svatého Petra
v Římě
- strana 2 -

**Ke stému výročí narození
„špekpátera“
Werenfrieda van Straaten**
Na počátku byla láska
k nepřítelům...
- strana 4 -

**100 let od narození
zakladatele
Kirche in Not - Církev
v nouzi**
Balz Röthlin
- strana 6 -

**Obrácení ke Kristu -
„Věda kříže“
podle Edith Stein (1)**
- strana 7 -

Na slovíčko
- strana 9 -

**Benedikt XVI.,
papež a učitel Církvě**
P. Michael Maria
- strana 10 -

**Biskup Jan Vokál:
Svědectví papeže
burcuje svět**
- strana 10 -

Katechismus andělů (14)
- strana 11 -

*El Greco (1541-1614): Ježíšova agonie v Getsemanské zahradě, detail
(Národní galerie, Londýn)*

Editorial

V době vzniku tohoto čísla Světla nebylo známo, kdo bude zvolen novým pontifikem. Proto se i nadále vracíme k osobnosti emeritního papeže Benedikta XVI. (jeden z titulů, který mu nyní přísluší).

V jeho posledních projevech si povšimněme jednoho často se opakujícího souloví – „petrovský úřad“. Známe označení papežský úřad či úřad římského biskupa... Petrovský úřad však ze všeho nejvíce vyjadřuje podstatu služby papeže. Neoznačuje totiž jen moc nad církví, danou Kristem apoštolu Petrovi, ale zahrnuje vše, co svatý Petr musel při vykonávání tohoto úřadu podstoupit. Nebylo to jen rozhodování ve věcech víry a morálky pod vedením Ducha Svatého, ale Petr byl především **svědkem víry**, a to až k prolití krve. Když Benedikt XVI. takto často označuje úřad, na který rezignoval, je to nejen dokladem jeho víry, tak hluboce zakořeněné v apoštolské tradici, ale také jasného vědomí, že sloužit Bohu a Církvi lze jen do krajnosti – když někoho miluji a vím, že on miluje mě, nemohu se pro něj nasadit jen napůl. A k tomu přistupuje víra, že „Pán je nám po boku, neopouští nás,... a objímá nás svojí láskou“ (str. 13). To je jedno z velkých, i když tak trochu skrytých svědectví emeritního papeže.

Katolická církev má mnoho jiných velkých svědků víry. Takovým příkladem je P. Werenfried van Straaten (str. 4), jemuž můžeme poděkovat za pomoc, kterou poskytoval zemím východního bloku v době komunistické totality.

Svědkem „plného vejítí do Boží vůle“ duše osvobozené od všech závislostí, o něž by měl usilovat každý křesťan, je svatá Edith Stein. Její teologické dílo *Věda kříže* je jedinečnou naukou o duchovním životě (str. 7). Je to sice náročná četba, ale doba postní nás vybízí s pokorou pohlédnout do hlubin své duše. Nechejme tedy na sebe působit po kapkách zprostředkovaný text svěťice v postoji Mariina „fiat“. I třeba jediná myšlenka, která pronikne naše srdce, může být právě pro nás ta nezbytná pro další postup na cestě k hlubšímu spojení s Bohem.

To vše nás přivádí k důvěryplnému vyznání spolu s Benediktem XVI.: „Bůh vede církev a dává jí růst, rozsévá svoje Slovo a živí tak viru svého lidu.“

Daniel Dehner

Nikdy jsem se necítil sám

Katecheze Benedikta XVI. při poslední generální audienci
27. února 2013 na náměstí Svatého Petra v Římě

Vážení bratři v biskupské a kněžské službě, ctěné autority, drazí bratři a sestry!

Děkuji vám za vaši tak hojnou účast na této poslední generální audienci. Srdečné díky! Jsem opravdu dojat, vidím živou církev. A myslím, že je také třeba děkovat Stvořiteli za krásné počasí, které nám teď v zimě ještě dává.

Jako apoštol Pavel v biblickém textu, který jsme slyšeli, také já cítím v srdci nutnost především poděkovat Bohu, který vede církev a dává jí růst, rozsévá svoje Slovo a živí tak viru svého lidu. Nyní má duše objímá celou církev rozptýlenou ve světě. Děkuji Bohu, že jsem v těchto letech své petrovské služby slyšel o víře v Pána Ježíše Krista a lásce, která proudí v Těle církve a oživuje ji v naději, která nás otevírá a orientuje k životu v plnosti, k nebeské vlasti.

Všechny nosím v modlitbě, v přítomnosti Boží shromažďuji všechna setkání, každou cestu a pastorační návštěvu. Všechno a všechny chovám v modlitbě a svěřuji Pánu, abychom dobře poznávali jeho vůli, dostalo se nám všestranné moudrosti a duchovního pochopení a vedli tak život hodný Pána, jeho lásky a přinášeli plody dobrých skutků (srov. Kol 1,9–10).

Mám v této chvíli velikou důvěru, protože vím, všichni víme, že Slovo pravdy, radostné zvěsti, je silou církve, je jejím životem. Evangelium očišťuje, obnovuje a nese plody, kdekoli mu společenství věřících naslouchá, v pravdě přijímá Boží milost a žije v lásce. Toto je moje naděje, toto je moje radost.

Když jsem před osmi lety 19. dubna přijal petrovský úřad, měl jsem pevnou jistotu, která mě ustavičně provázela, jistotu církve žijící z Božího Slova. V oné chvíli, jak jsem již vícekrát řekl, zněla v mém srdci slova: Pane, proč to ode mne žádáš a co ode mne žádáš? Je to velká tíže, kterou na mne kladeš, ale žádáš-li to ode mne, na tvé slovo spustím síť v jistotě, že mě vedeš i se všemi mými slabostmi. A po osmi letech mohu říci, že Pán mě opravdu vedl, byl mi nablízku a denně jsem mohl vnímat jeho přítomnost. Byl to úsek ces-

ty církve obsahující chvíle radosti a světla, ale také nesnadné momenty. Cítil jsem se jako svatý Petr s apoštolý v loďce na Galilejském jezeře. Pán nám daroval mnoho dnů slunce a jemného vánku, dny bohatých úlovků. Byly také chvíle rozbouřených vod a protivětru, jak tomu bývá v dějinách církve, kdy se zdá, že Pán spí. Vždy jsem ale věděl, že v této loďce je Pán, a vždycky jsem věděl, že loďka církve není moje, není naše, nýbrž Jeho. A Pán ji nenechá klesnout ke dnu. Vede ji zajisté prostřednictvím lidí, které vybral, protože tak tomu chtěl. Toto byla a je jistota, kterou nic nemůže zatemnit. A proto je dnes mé srdce naplněno vděčností k Bohu, protože nikdy neodňal církvi ani mně svoji útěchu, světlo a lásku.

Jsmo v Roce víry, který jsem vyhlásil kvůli posílení naší víry v Boha v kontextu, který ji, jak se zdá, stále více staví do pozadí. Chtěl bych všechny vyzvat, abychom obnovili pevnou důvěru v Pána, svěřili se jako děti do rukou Božích, v jistotě, že tyto ruce jsou nám oporou a umožňují nám denně kráčet i uprostřed námah. Chtěl bych, aby se každý cítil milován oním Bohem, který vydal svého Syna za nás a prokázal nám bezmeznou lásku. Chtěl bych, aby každý měl radost z toho, že je křesťan. Jedna hezká modlitba, která se recituje každý den ráno, říká: „Klaním se ti, můj Bože, a miluji tě z celého srdce. Děkuji ti, že jsi mě stvořil a učinil mě křesťanem...“ Ano, jsme rádi za dar víry; je to nejcennější dar, který nám nikdo nemůže odejmout! Děkuje denně Pánu za tento dar modlitbou a důsledným křesťanským životem. Bůh nás má rád, ale čeká, že také my jej budeme milovat.

Avšak nejenom Bohu chci nyní poděkovat. Papež není při řízení Petrovy loďky sám, byť nese odpovědnost jako první. Já jsem se nikdy necítil sám při nesení radosti i tíže petrovské služby. Pán postavil po mém boku mnoho lidí, kteří mi velkodušně a s láskou k Bohu a církvi pomáhali a byli mi nablízku. Především vás, drazí bratři kardinálové: vaše rozvážnost, vaše

Pokračování na str. 13

Hledáš-li Pána, musíš za ním do jeho samoty. Odešel na své zamilované místo v Getseman-ském sadu, aby zde celou noc v modlitbě rozmlouval se svým Otcem. To je způsob jeho odpočinku. Za úsvitu však už je opět tam, kde ho čeká lid, aby poslouchal jeho nauku. I tvoje místo je právě zde. Neměl by ses na naslouchání Slovu připravovat podobně, jako se Slovo připravuje ke svému hlásání?

Ale dnes se jeho odpůrci hned ráno postarají o neplánované zpestření Pánovy katecheze. Prodírají se bezohledně usebraným zástupem a vlečou s sebou ženu, kterou vyslídili při hříchu. Postavili ji přede všemi na pranýř. Neměl bys na jejím místě stát ty sám? Nebo si myslíš, že není nic, z čeho bys mohl být obviněn? Můžeš-li, podívej se na sebe očima těch, kteří jsou kolem tebe. Nelekej se zrcadla, které ti ukáže to, co sám nechceš vidět. Dej promluvit těm, které svým jednáním přehlížíš, ponižuješ, zraňuješ, aniž na to myslíš. Nechej se obžalovat těmi, které zneužíváš, i těmi, na kterých nepřípustně lpíš, podívej se na zakořeněné zvyky, jimiž škodíš sobě i druhým. Aspoň jednou poslouchej ty, kteří tě *přistihli při činu*, a snaž se zadržet svou podrážděnost, nic nevysvětluj a nevymlouvej se. Výmluv, vytáček a sebeklamů už bylo dost. Pochop, že nemá smyslu bránit se pravdě, i když je tvrdší, než jsi čekal. Svátky, kdy se máš zrodit jako nový člověk, jsou přede dveřmi. Dobře se podívej na starého člověka, kterého musíš bezpodmínečně svléci. Prožíváš-li to nelibě jako své zahanbení, uvědom si, že to jen odkládáš masku, za kterou ses chtěl skrývat před druhými a především před sebou.

Nejsou tu jen žalobci, máš před sebou i svého Soudce. Zdá se, jako by ho odůvodněné žaloby nezajímaly. Víš, proč mlčí a píše si do písku? Protože kdyby se přidal k žalobcům, jejich obvinění by vybledla před tím, čím ses provinil proti Němu ty a z čeho by tě právem mohl obžalovat On sám. A přece nevystupuje proti tobě ani jako žalobce, ani jako soudce. Stal se tvým obhájcem. Dokud je u tebe, nemusíš se bát, nikdo se neodvážá hodit po tobě kamenem. Dodej si odvahy. Jak postupně přiznáváš před sebou i před Ním pravdu a nic než pravdu, žalobci jeden po druhém odcházejí.

Nový začátek

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Jdi a už nehřeš!

Zůstáváš tu nakonec sám tváří v tvář svému Pánu. Přesvědčíš se, že nechceš *vzpomínat na věci minulé, nedbá na to, co se stalo*. Vidí dále než ty i všichni tvoji žalobci. Tvoje minulost ho zajímá pouze jako něco, s čím se máš se vši rozhodností rozejít. Nemyslí na tvůj soud, ale na tvé uzdravení. Připrav se pokorně na jeho výrok: je více než spravedlivý, je milostivě příznivý: *Neodsuzuji tě*. Ale není bez podmínek. Neznamená to, že je všechno zase v pořádku a že můžeš dále pokračovat jako dosud. Ježíšův konečný ortel tě zavazuje: *Jdi a už nehřeš*.

K čemu by ti bylo Ježíšovo odpuštění, kdyby ti nepřipravil novou budoucnost? Dostals nedocenitelný dar: místo v propasti ocitáš se na prahu nového života. Jak s ním naložíš? Není možné docenit zázrak odpuštění, dokud si nejsme plně vědomi, čemu jsme tím unikli. Ať ti k tomu poslouží Izaiášova vzpomínka na velký exodus. Ten obdivuhodný pochod Izraelitů, kteří sestoupili až na dno moře, aby vyšli z otroctví, zdrcující záhuba nepřátel a vlny, které pohltily jejich přesilu, vozy i s *koňmi a jezdci*, to všechno není o nic větší a velkolepější než osvobozující pochod, kterým ty sám procházíš při svém očištném obrácení. Souhlasíš-li bezvýhradně, aby vlny upřímné lítosti pohltily tvoji minulost, tvoje otroctví a tvoje nepřátele, budou i na tvé cestě následovat další Boží divy a zázraky. Nedej se zmýlit tím, že zatím vidíš před sebou jen poušť. Dívej se vpřed zrakem víry a bezmezné důvěry: *Již vzchází před tebou nové věci, což to nepoznáváš?* Tvůj Pán ti *vytváří stezky a cestu pouští*, svádí do tvé dosavadní pustiny celou řeku svých milostí, aby tě bohatě *napojil*. Vždyť jsi celý jeho, *stvořil si tě pro sebe, abys hlásal jeho chválu*.

Jdi a promluv si o svém obrácení s apoštolem, který byl před svým obrácením také *nepřítelem* Ježíše Krista, ale pak *pro něho se všeho zřekl*. I ty máš všechny důvody, abys *ve srovnání s nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista všechno ostatní považoval za škodu*. Všechna ta náhradní

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 43,16–21

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mocných vodách stezku, který (k soudu) vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhaslí, dohořeli: „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzchází, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti. Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na stepi, řeky na poušti, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného, lid, který jsem stvořil pro sebe, který bude hlásat mou chválu.“

2. čtení – Flp 3,8–14

Bratři! Všecko považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získá zachováním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože umřel on, i já mu chci být v tom podobný. Potom, jak doufám, dosáhnu i vzkříšení z mrtvých. Tím neříkám, že už bych toho dosáhl nebo že jsem už dokonale; ale ze všech sil se

Dokončení na str. 8

potěšení, která tě od něho odváděla, nejsou nic víc než *bezcenný brak*. Zanechej proto nejen svých hříchů, ale i všeho, co tě k nim vedlo. Nedbej na to, co je za tebou, a nechej se *uchvátit Ježíšem Kristem*, abys poznal na sobě jeho moc. Opravdové obrácení znamená stávat se mu *podobným* v jeho oběti, to znamená *mít účast v jeho utrpení*. K tomu tě *Bůh povolal skrze Ježíše Krista*.

Od tvé proměny Pán očekává, že si jí nemůže nevšimnout pohanský svět. Při setkání s tebou má uznat: *Velkou věc s ním udělal Pán.*⁽¹⁾ Co tedy odpovíš?

Pane Ježíši, *změň můj život, jako se mění údolí na jihu země.*⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 126; ⁽²⁾ tamt.

Ke stému výročí narození „špekpátera“ Werenfrieda van Straaten

Na počátku byla láska k nepřátelům...

Nazývali ho „špekpáter“, tohoto „největšího žebráka století“, „dobrodruha Božího“. Nebo také „moderního Džingischána“ a „posledního generála studené války“.

Pater Werenfried van Straaten (1913–2003), zakladatel pomocného díla *Kirchen in Not* (Církev v nouzi), svým životem inspiroval přátele i protivníky. 17. ledna by se byl dožil 100 let.

Bylo to na konci 2. světové války. Německá okupace Holandska a Belgie byla ukončena, začala doba odplaty v opojení osvobozením. Ti, kteří trpěli pod německým panstvím, se chtěli pomstít na těch krajanech, kteří s nepřítelem kolabovali. Papež a ostatní církevní osobnosti měli strach o budoucnost Evropy, která byla rozervána nenávistí, především nenávistí k Němcům.

V této nebezpečné situaci založil (roku 1913 v Nijdrechtu narozený) mladý premonstrátský kněz Werenfried van Straaten ještě ve válečném roce 1944 *Ligu proti nenávisti*, jejíž členové se zavázali alespoň jednou denně k malé modlitbě za své nejhorší nepřátele.

Žádné místo v ubytovně

Na základě prohlášení vítězných mocností na konferenci v Jaltě a Postupimské dohody následovalo od roku 1945 vyhnaní čtrnácti milionů Němců z východních oblastí. Vyhnanci žili v západním Německu za nelidských podmínek v bunkrech nebo táborech, mezi nimi šest milionů katolíků.

Pater Werenfried měl soucit s utrpením milionů vyhnanců a připomínal vánoční příběh, když se pro Svatou rodinu nenašlo místo v ubytovně, protože „vlastní“ neměli lásku. Znovu apeloval mladý pater na křesťanské svědomí svých krajanů a volal po lásce k nepřátelům a po lásce k bližním.

Ve svém článku *Žádné místo v ubytovně* pro vánoční vydání časopisu jejich opatství v Tongerlo v Belgii (r. 1947) prosil své krajany, kteří ještě truchlili nad ztrá-

tu svých příbuzných, zabitých Němci o gesto smíření:

„Sto kilometrů východně leží město v troskách. Nezůstalo z něho skoro nic, jenom obrovský bunkr, jaké Němci stavěli všude, aby chránili obyvatelstvo před bombami. Ti pozůstali, úplně zbídačení lidé města přebývali v tomto jediném bunkru. Tisíce jich tam dřepělo pospolu. Byl tam strašný zápach. Každá rodina – jestli ještě bylo možno mluvit o rodinách – ležela natlačena na několika málo čtverečních metrech betonu. Nebyl ani oheň, ani teplo, jenom teplo jiných těl, která se křečovitě držela...“

A Kristus chce žít také v těchto lidech – jsou to ostatně naši katoličtí bratři. Pastýři ubytovali Krista ve stáji, ale tito lidé nemají ani tu stáj. Podle lidských měřítek tam Kristus nemůže žít, protože tam není pro něho místo... To je nouze Kristova.“

Stalo se neuvěřitelné: Ohlas na článek byl ohromný a uvolnil vlnu ochoty k pomoci. Protože mezi vyhnanci bylo také 3000 katolických kněží, přes které byla rozdělována pomoc potřebným, dostala nová pomocná organizace jméno „Ospriesterhilfe“ – tj. „Pomoc východním kněžím“.

Jméno „Werenfried“ znamená „bojovník za mír“ a stalo se brzy programem.

P. Werenfried na návštěvě v Domě umírajících matky Terezy v Kalkatě

Jeho kazatelský talent a schopnost dotýkat se srdcí lidí mu později pomohly rozšířit akci na hladovějící německé obyvatelstvo. V roce 1948 uspořádal sbírku špeku mezi vlámskými sedláky, která měla obrovský úspěch a jemu přinesla přezdívku „špekpáter“.

V roce 1950 kázal dokonce ve vesnici Vinkt, kde Němci před deseti lety zastřelili 96 obyvatel. Také odsud dostal mnoho darů a získal poznání: „Lidé jsou mnohem lepší, než si myslíme.“

Jeho dílo bylo ale už od počátku zaměřeno pastoračně. V roce 1948 navštívil poprvé Königstein v pohoří Taunus – dnes sídlo mezinárodní ústředny *Kirche in Not* – a tam se setkal s prelátem Adolfem Kindermannem, vedoucím *Otcovského domu vyhnaných* a filosoficko-teologické vysoké školy. Vzniklo celoživotní přátelství a Königstein se stal nejdůležitějším místem pro vyhnance. Tady dostali kněží s batůžky, pečující o vyhnance, mo-

P. Werenfried van Straaten v roce 1957 s arabskými křesťany ve Svaté zemi. Už tenkrát přijal za své také bídu církve mimo východní blok

torová vozidla, odtud byly vysílány kapličkové vozy – nákladní auta přestavěná v pojízdné kostely, které vykonávaly pastorační v katolických oblastech v diaspoře. Tady bylo gymnázium a kněžský seminář pro vyhnané z Východu a zde byly položeny výhybky pro cestu do budoucnosti.

„Lod' Evropa“

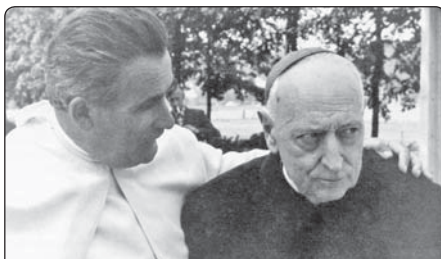
Werenfried van Straaten byl muž, který uměl poznat znamení doby a který stále myslel celoevropsky. Už od začátku padesátých let nekázal jenom ve své vlámské vlasti a v německy mluvících zemích, nýbrž také ve Francii, Irsku a Španělsku. Už brzy mu bylo jasné, že Evropa je osudové společenství, které má šanci na přežití, jenom když se rozpomene na své křesťanské základy. Pochopil, že v Evropě nebude nikdy mír a smíření, jestliže ze srdcí lidí nebude odstraněna nenávist. „My všichni plujeme na jedné lodi, a tato loď se nazývá Evropa! My cizinci cestujeme ještě v luxusní kabině, Němci v mezipalubí nebo úplně vespod v podpalubí. Ale to je všechno jedno, když je loď netěsná, prosakující. A loď Evropa je prosakující! To znamená rukávy vyhrnout a pumpovat, jinak půjdeme všichni ke dnu, je úplně jedno, kde stojíme.“

Otto von Habsburg ho jednou označil za „stavitele sjednocené a křesťanské Evropy“.

Od roku 1952 se konaly v Königsteinu také kongresy *Kirche in Not*. Byly jedinečným celoevropským diskusním fórem o palčivých otázkách katolické církve a účasti zástupců ze zemí východního bloku zaostřovaly pohled na pronásledované církve za železnou oponou. Pater Werenfried měl „slyšící srdce“ a pochopil oťesné zprávy kongresových účastníků o nejhorším porušování lidských práv sovětským režimem a jeho satelitními státy jako osobní Boží výzvu pro sebe.

Už roku 1952 začal pomocnou akci pro pronásledovanou církev ve střední a východní Evropě, která do budoucna představovala těžiště pomoci jeho díla.

Znovu apeloval na lásku k bližním a k nepřátelům svých dobrodinců. Na počátku díla otevírali své peněženky i srdce Vlámové vůči „včerejším nepřátelům“ Němcům, teď to byli Němci, kteří v době začínajícího hospodářského zázraku konali podobně. Tak to byl mnohý snub-

P. Werenfried a maďarský kardinál József Mindszenty

ní prsten, oblek nebo nějaký památeční předmět po zemřelém nebo pohřešovaném příbuzném, který proměnili v peníze, aby pomohli utlačovaným křesťanům v komunistických zemích střední a východní Evropy. Mnohé z nich byly právě ty země, z nichž byli Němci vyhnáni.

Když v roce 1956 propuklo maďarské povstání, jel pater Werenfried v konvoji s pomocí v ohrožení života do Maďarska. V Budapešti se setkal jako s jedním z prvních s primasem Maďarska, Józsefem kardinálem Mindszentym a přislíbil mu veškerou možnou pomoc. Také z toho se vyvinulo celoživotní přátelství. Často kázal a stěžoval si pater Werenfried v době sporné vatikánské východní politiky vůči maďarské církvi a jejímu primasovi, že ona byla „obětována jako výměnný předmět východní politiky iluzím diplomatů, když ten z poslušnosti musel opustit svoji zem a nakonec ho zbavili jeho pastýřského úřadu“.

Svoje citění pro nouzi doby dokázal Werenfried van Straaten také při zakládání stavebního řádu pro zmírnění bytové nouze po válce (Bauorden zur Linderung der Wohnungsnot). Ve stavebním řádu pracovaly od roku 1953 stavební skupiny po 20–25 mladých mužích, aby postavily sídliště pro potřebné, kteří se nemohli

P. Werenfried s Janem kardinálem Korciem v květnu 1992 u sestry Lucie ve Fatimě. P. Werenfried se stále orientoval na fatimské poselství

sami přičinit. Myšlenka na to ho napadla při setkání s malým děvčátkem v jednom utečeneckém táboře. Dal mu svatý obrázek a řekl: „Ten si musíš pověsit doma na stěnu.“ – „My nemáme žádnou stěnu, důstojný pane,“ odpovědělo. „Tu jsem pochopil,“ řekl pater Werenfried ve svých *Vzpomínkách*, „že když to tak půjde dále, nebudeme mít už žádnou katolickou církev.“ Také stavební řád byl velkým úspěchem. Už roku 1960 spolupracovalo šestdesát tisíc stavebních tovaryšů.

Růst v neotřesitelné důvěře v Boha

Pater Werenfried chápal svoje pomocné dílo jako „školu lásky“, sebe sama jako duchovního svých dobrodinců, kteří v Německu od roku 1958 osmkrát ročně informovali svým oběžníkem *Ozvěna lásky* o Církvi v nouzi.

Měl neotřesitelnou důvěru v Boha, když často sliboval pomoc, aniž by měl k ní potřebné peníze. Jednoduše prohlásil: „Když Bůh po mně požaduje, abych mírnil nouzi, musím to dělat, a dělám to, a ten, který mi to vložil do srdce, ten mě nenechá ve štychu.“ A skutečně mohl na závěr svého života říci: „Tak často jsem na vlastní oči viděl, jak pravdivé je evangelium. Bůh mě nikdy nenechal ve štychu, vždycky mi pomohl. Dal mi vždycky, o co jsem ho prosil.“

Tak se dělo skoro nutně, že dílo rostlo. Vždyť *Kirche in Not*, to nebyli jenom pronásledovaní a utlačovaní křesťané v komunistické oblasti moci. To byla také církev v Africe, trpící hmotnou nouzí, stejně jako v Asii a Jižní Americe.

V roce 1959 se setkal s Matkou Terezou v Kalkatě a seznámil Evropu s jejím působením. Roku 1962 začal na prosby papeže Jana XXIII. s pomocí pro církev v Latinské Americe, v roce 1966 založil se „sestrami Vzkříšení“ dokonce jeden řád v Africe, stále inspirován myšlenkami „probouzet lásku a stírat slzy lidí tam, kde Bůh pláče“. Brzy už se pomocné dílo *Pomoc kněžím na Východě*, které roku 1969 doplnilo svůj název na *Církev v nouzi – Pomoc kněžím na Východě*, rozšířilo do celého světa, v roce 2011 do 145 zemí.

Nový úkol

Zhroucení komunismu, které pater Werenfried vždycky předpovídal, patřilo k nejkrásnějším zkušenostem jeho života.

► Přineslo ale také nové požadavky. V mnoha zemích bývalého východního bloku, od jehož mocipánů byl ještě krátce předtím označován za „posledního generála studené války“, mohl teď svobodně mluvit k lidem na náměstích a v televizních přenosech.

V roce 1992 se modlil v Moskvě při výměně stráží před Leninovým mauzoleem veřejně růženec. Tato scéna působila jako potvrzení jeho často vyjádřeného přesvědčení, že: „Komunismus není věčný. Zmizí, jako zmizely všechny hrůzovlády. Jednou se naplní míra zkoušek. Pak promluví Všemohoucí své slovo v Moskvě a Pekingu, zdi se zřítí, železné opony popraskají a opět se otevřou brány na Východ.“

Od roku 1992 pomáhal pater Werenfried na prosbu papeže Jana Pavla II. a přes mnohé protesty také ruské ortodoxní církvi. Pro něho, který své dílo v srdci zakotvil v poselství z Fatimy, to byl poslední úkol, který označoval jako „poslední a největší radost mého života“.

Při všem nasazení pro východní Evropu a tzv. třetí svět pater Werenfried nikdy nepřehlížel, že také na Západě je církev v nouzi. Nevěrnost mnoha kněží a teologů vůči papeži, pokračující mravní úpadek, mnohamilionové vraždy nenarozených životů, stále se šířící mizení křesťanské výchovy, náboženský analfabetismus – toto všechno poznal pater Werenfried jako těžké ohrožení Božího království. Proto se také neúnavně zasazoval o reevangelizaci a novou evangelizaci.

31. ledna 2003 pater Werenfried van Straaten, přesně dva týdny po svých 90. narozeninách, zemřel ve svém bydlíšti Bad Soden u Königsteinu. S ním zemřel podle Joachima kardinála Meisnera „Gigant království Božího“, který „pomohl církvi k novému rozvoji po katastrofě 2. světové války a vytyčil jí nové cesty, kterými ona až do té doby nešla“. V *Duchovních směrnicích* zanechal Werenfried van Straaten svým dědicům ve svém díle *Kirche in Not* základní směr pro budoucnost: „Jenom když dodáme věřícím jasno, jistotu, útěchu a odvahu v duchovních zmatcích, jejichž konec ještě není na obzoru, můžeme těm, kteří Boha hledají, s překvapivou obětavostí pomoci pokračovat v díle, které nám bylo církvi svěřeno.“

*Z Kirche heute 1/2013
přeložil -mp-*

100 let od narození zakladatele *Kirche in Not* – Církev v nouzi

Pater Werenfried van Straaten a čtyři papežové

100. výročí narození zakladatele pomocného díla *Kirche in Not* P. Werenfrieda van Straaten bylo oslaveno 17. ledna 2013 na celém světě.

Ve svém dlouhém životě nasbíral podle odhadu přes tři miliardy euro a je pokládán za „největšího žebračka 20. století“. Pomocné dílo *Kirche in Not* (Církev v nouzi), založené r. 1947, je dnes rozšířené po celém světě – se 17 národními úřady a více než 700 000 věrnými dárkyněmi a dárči. Kázal pro své dílo skoro všude na světě. A dostal doporučení od čtyř papežů, kteří si velmi vážili jeho iniciativy a prozíravosti.

Papež Pius XII.:
„Brána byla příliš úzká!“

Už během války zavedl papež Pius XII. (pontifikát 1939–1958) rozsáhlá pomocná opatření pro válečné zajatce, deportované a uprchlíky. Papež chválil v několika dopisech iniciativy P. Werenfrieda, zvláště misie pojízdné kaple. V roce 1954 navštívil P. Werenfried papeže s pojízdnou kaplí v Castel Gandolfo. Papež měl vozidlo požehnat. Vstupní brána k letní rezidenci byla ale příliš úzká – proto papež udělil kostelu na kolečkách pozhennání z okna.

Papež Jan XXIII.:
„O pomoc prosím
také do Latinské Ameriky!“

S papežem Janem XXIII. (pontifikát 1958–1963) se P. Werenfried také osobně znal. Tenkrát prováděli akce pomoci hlavně pro křesťany ve východní Evropě. Při jedné audienci v Římě se ptal papež Jan: „Proč jenom pomoc pro Východ, pomáhejte také v Jižní Americe!“ Na to odpověděl P. Werenfried suše: „Tam jsme už také začali pomáhat...“ To bylo v roce 1959.

Papež Pavel VI.:
Podpora pro *Kirche in Not*

Papež Pavel VI. (pontifikát 1963–1978) nabídl Mezinárodnímu katolickému pomocnému dílu *Kirche in Not* pomoc. Při jednom přijetí v roce 1969 v Římě propůjčil dílu oficiální uznání Svatého stolce a řekl: „Vy nesete starost o všechny, kteří mlčky trpí omezení, která jsou při prohlubování víry kladena. Vy udržujete tuto smutnou skutečnost v živé paměti těch křesťanů, kteří žijí ve šťastnějších poměrech...“

Jan Pavel II.:
Slzy rozloučení nakonec

Jan Pavel II. (pontifikát 1978–2005) prohlásil ve svém projevu ke generálnímu shromáždění pomocného díla *Kirche in Not* 16. listopadu 1981: „Vaší velkou prací dáváte krásný příspěvek ke dvoutisícileté historii křesťanské bliženské lásky. Znam vás a vím, co děláte ke zmírnění nouze mlčky trpících křesťanů. Sbíráte peníze a dáváte opuštěným jistotu, že nezůstanou bez pomoci. Sám Pán bude vaší odměnou...“

*P. Werenfried van Straaten
s Janem Pavlem II.*

S tímto papežem spojovalo P. Werenfrieda desítky let trvajících přátelství. Jsou také zprávy o pozdějších setkáních. Poslední se uskutečnilo 27. dubna 2002 po slavnostní bohoslužbě – rok před smrtí P. Werenfrieda. Papež věnoval paterovi svoji velikonoční svíci, která teď stojí v *Centru patera Werenfrieda* v Königsteinu.

Po mši se objali – málo slov, dlouhé pohledy, slzy rozloučení.

*Ze Schweizerische Katholische
Sonntagsblatt 1/2013 přeložil -mp-*

Obrácení ke Kristu - „Věda kříže“ podle Edith Stein (1)

Svatý Jan od Kříže prožíval ve svém životě přítomnost temných chvil a došel k přesvědčení, že tyto chvíle jsou zákonitou zkušeností, již prožívá člověk přibližující se k Bohu. *Temná noc* tedy reálně patří do procesu duchovního zrání. Předpokladem pro takový stav je touha člověka po tom, po čem touží Bůh – čili sjednocení vlastní vůle s vůlí Boží.

Postupuje se od *aktivní k pasivní noci ducha*. *Aktivní nocí ducha* rozumíme cestu očišťování, na kterou se člověk vydává ve spolupráci s působením Boha, aby osvobodil duši od každého přilnutí nebo sympatií odporujících vůli Boží. Očišťování, které musí být totální, aby mohlo dojít ke sjednocení s Bohem, začíná u smyslového života a pokračuje očišťováním, které nastává prostřednictvím třech božských ctností: víry, naděje a lásky, jež očišťují úmysl, paměť a vůli.

Pasivní noc ducha vzniká mocným zasahováním Boha do procesu očišťování lidské duše. Člověk svým úsilím je totiž neschopen sám od sebe dosáhnout nejhlubších kořenů špatných osobních náklonností a zvyků; může je pouze brzdit, ale nikoli beze zbytku vykořenit. K tomu je třeba zvláštního působení Boha, který radikálně očistí ducha a uschopní jej ke sjednocení s Ním v lásce. Svátý Jan definuje toto očišťování jako *pasivní práve proto, že ačkoli je duši přijato, uskutečňuje se tajemným působením Ducha Svatého, který jako plamen ohně stravuje každou nečistotu. V tomto stavu je duše podrobena veškerému druhu zkoušek, zbavena vši orientace, jako by se nacházela při naprostém mlčení Boha uprostřed temné noci. Cílem je dar mystického spojení lidské duše s Bohem.*

1. Kříž jako prostředek k rozbití lidského chtíče a ke sjednocení s Bohem

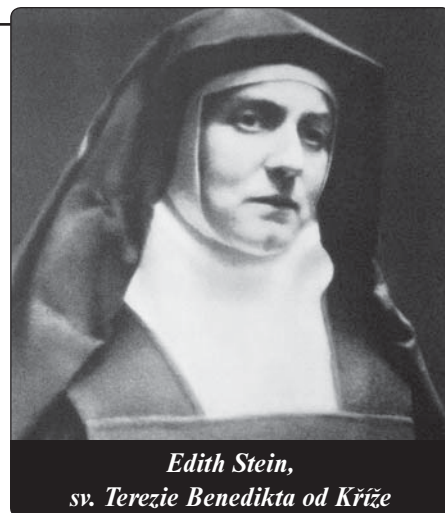
V těsné závislosti na svém řádovém Otci Janu od Kříže napsala Edith Stein na karmelu v Echtu jako své poslední dílo *Věda kříže (Kreuzeswissenschaft)*⁽¹⁾, když už šla vstříc svému konci (1942). Jedná se v první řadě o interpretaci *Temné noci*, v které sv. Jan od Kříže popisuje výstup lidské duše k Bohu. Není to mešní oběť v úzkém smyslu, která tu stojí v popředí – Edith Stein se věnuje významu mše svaté v životě svatého Jana od Kříže jen v krátké kapitole⁽²⁾ – nýbrž kříž jako prostředek, který rozbíjí pudy přirozeného člověka a vede ho skrze cesty třibení k sjednocení s Bohem.

Edith Stein komentuje ve *Vědě kříže* nejdříve Janem od Kříže popsanou cestu aktivního a pasivního třibení v tmavé noci smyslů, aktivní a pasivní noc ducha jako cestu skrze kříž ke zmrtvýchvstání. Do určité míry ale svého řádového otce přesahuje, když v závěru představení této cesty třibení navrhuje pojem osoby, v níž se při analogii k Nejsvětější Trojici sbíhá plně sebeovládání a plně sebedarování. Neboť teprve vytríbený a s Bohem sjed-

nocný člověk disponuje ve svém stvořitelském bytí sám sebou v tak přiměřené míře, že může sám sebe darovat ostatním.

2. Třibení smyslů

Pojem smyslovosti vztahuje Edith Stein – v těsné závislosti na Janu od Kříže⁽³⁾ – jak na tělo, tak na duševní dimenzi: „Smysly jsou tělesné orgány, ale také zároveň »okna« duše, díky nimž získává znalosti z vnějšího světa.“ (93) Jsou nezbytné, aby „dopadalo do sklepní temnoty našeho tělesného života světlo poznání“ (38). V tom tkví pozitivní aspekt smyslovosti také podle křesťanské tradice, přes určitou analogii k platonské ideji, jak to termín „sklepní temnota“ sugeruje. Vlastní negativní faktor smyslovosti spočívá pro Edith Stein v „poživačnosti a touze, jež jsou v duši vyvolány skrze smyslové vjemy“ (93), tzn. v pudoch. Tato pudovost je právě pouze na úrovni čistě smyslového duševního života, a tím možná také u zvířat. Edith Stein sice zdůrazňuje, že člověk díky výchově a zkušenosti ví, že nezřízené užívání pudů je škodlivé a že každému jsou ve společenském žití dány skrze přirozené právo a přirozený mravní zákon hranice. Tím ale „není dotčeno přirozené právo pudů“, nýbrž jen „vedeno do rovnováhy s ostatní-

Edith Stein,
sv. Terezie Benedikta od Kříže

mi právy“ (39). Jestliže ale má být v duši prostor pro Boha, musí svůj přístup k smyslovému světu změnit. A toto se stane právě v tmavé noci smyslů.

Aktivní noc jako následování kříže

Jakmile noc smyslů přijde, potom se najednou o přirozeném zabydlení ve světě a jeho požívání a touhách pochybuje. Noc má přitom dvojitý aspekt, podle toho, jestli se na ni díváme z pohledu lidského, či Božího. Duše má v nastalém třibení pocit, jako by jí byla vzata zem pod nohama, jako by okolo ní byla „noc“. Proto Edith Stein srovnává tento exodus ze smyslového světa s „padnutím noci“ jako protiklad k jasnosti přirozeného poznání. Tato „noc“ je zároveň začátkem tmavé, ale jisté cesty, cesty víry. Jiný význam má „noc“ z pohledu Božího: Přirozenou touhou člověka je totiž „temnota“ – a sice odůvodněná hříchem – v Božích očích. Aby bylo v duši světlo a Bůh v ní mohl najít prostor, musí člověk se svou přirozeností bojovat na celé frontě, tzn. „vzít na sebe svůj kříž a vydat se k ukřižování“ podle slov Páně (Lk 14,33): „Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má (s touhou)⁽⁴⁾, nemůže být mým učedníkem.“ (39) Neboť „panování touhy“ je skutečná „temnota“ v duši: „Neboť choutky unaví a mučí duši, zatemňují, poskvřňují a oslabují ji; a olupují ji o Ducha Božího, od kterého se pak díky vydání se zvířecímu duchu odvrátí.“ (tamtéž)

Otevřít boj proti přirozeným žádostivostem znamená aktivní vstoupení do tmavé noci a následování kříže. Těm, kdo do této noci vstoupí, dává Jan od Kříže celou řadu rad, podle nichž spočívá nejdůležitější dobro v tom, když se zřeknou každého smyslového požitku, který nevede k účtě a oslavě Boží (srov. 40). Aby ale mohl člověk tuto

► noc plně projít, musí „zemřít hříchu“. Může se sice „vydat k ukřižování, ale nemůže se sám ukřižovat“. Proto musí být v aktivní noci započaté třibení smyslů zakončeno Bohem v pasivní noci (srov. 41).

Pasivní noc jako „být ukřižován“

Samotné aktivní vstoupení duše do „tmavé noci“ je možné jen s přispěním předcházející a pomocné milosti Boží. Začátečníci v duchovním životě nebudou touto milostí bezprostředně přenášeni do „tmavé noci“, nýbrž zakusí nejdříve ve všech duchovních cvičeních bohatou radost a útěchu. Touha po duchovní útěše je ale vznešenou formou sebelásky, od které musí být duše očištěna v pasivní noci smyslů.

Vpád této tmavé noci se pozná podle toho, že duše při obvyklých duchovních cvičeních v žádném případě nenachází uspokojení. Přitom se otevírají tři příznaky, zda se v tomto stavu jedná o „očisťující vyprahlost tmavé noci“, a ne o vlažnost nebo nedokonalost:

- odvrácení od stvoření, ve kterých již duše nenachází zalíbení;
- starost o to, aby (duše) správně sloužila Bohu a aby se mu zalíbila;
- neschopnost k posuzování a k používání představivosti (srov. 41n.).

Poslední je jistě rozhodující známkou této fáze tmavé noci. Neboť Bůh se již

nesdílí skrze smysly, nýbrž skrze čistého ducha, a sice v „aktu jednoduchého nazírání, k němuž nemají schopnosti ani vnitřní, ani vnější smysly smyslového člověka“ (42n.). Toto nazírání, tmavé a pro smyslového člověka suché, nastupuje na místo diskurzivního myšlení.

Utrpení duši v tomto stavu nazývá Edith Stein „být ukřižován“: „V jejich neschopnosti používat své síly jsou jako pevně přibité.“ Neboť cítí „jenom umírání smyslového člověka [...], ne ale počátek nového života, který se pod tím schovává“ (43). Skrze toto utrpení v důsledku vyprahlosti smyslového člověka dojde duše k hlubokému duchovnímu pokoji a k stálému pamatování na Boha: Neboť skrze svobodu od všech smyslových opor bude otevřena pro pravdu a schopná obdržet osvětlení (srov. 45).

Tmavou noc smyslů nazývá Edith Stein v závislosti na Janu od Kříže „těsnou branou (Mt 7,14), která vede k životu“ (44). Vztahuje se na smyslovou složku člověka, je proto více vnější. Vlastní narození duchovního člověka následuje právě proto až po noci ducha, který je oproti tomu vnitřní povahy, neboť postihuje vyšší, rozumovou část člověka.

3. Třibení duchovních sil

Druhou nocí na cestě třibení duše je „noc ducha“, označována také jako „noc víry“. Ona je – ve srovnání k opu-

tění přirozeného světa smyslů, „vpádem noci“ – půlnoční temnotou (38). Neboť v této noci víry jsou vypnuty nejen smyslové podněty, ale také rozumové podněty. Přirozené světlo lidského rozumu nepřesahuje totiž přirozené poznání, které člověk může získat smysly. Jen samotný Bůh může pozvednout lidského ducha k nadpřirozenému poznání, na cestě víry v tmavé noci ducha.

Vstoupení do aktivní noci ducha

Ve tmě víry, která stojí „nad veškerým rozumem, požitky, citěním a představami“, se musí duše odebrat do tmavé noci ducha a tam „odumřít smyslům a taky rozumu“ (48). Protože se neuchopitelnost Boží nedá uchopit ani rozumem, ani jakýmkoli smyslovými vjemy nebo pojmy, je k sjednocení a k přetvoření duše k Bohu potřeba tmy víry.

Tato tmavá noc je cestou odcizení se. Vyžaduje odhalení všech duchovních sil, a sice „v rozumu skrze víru [...], v paměti skrze naději, ve vůli skrze lásku“ (50).

Tma víry má ke sjednocení s Bohem jediný prostředek, v němž poznává Boha jako Nekonečného, Trojjediného. Tato víra je ovšem „tmavé a všeobecné poznání“ (54), které stojí v protikladu nejen k přirozené činnosti rozumu, ale také ke všem zřetelně uchopitelným nadpřirozeným poznáním, jako je vidění, zjevení apod. *Věda kříže* zdůrazňuje tedy více nutnost vzdát se těchto poznání a vůbec všech nadpřirozených dober, která Bůh duši daruje, se zřetelem na sjednocení s Bohem samotným.

Vzdání se se vztahuje ale také na paměť, která se musí osvobodit od všech „přirozených tísnivých zábran“, tzn. „jakýchkoli přesně popsanych znalostí a každého smyslového vlastnictví“ (67), aby dosáhla naděje neuchopitelného Boha. Toliko zatemněné, všeobecné vědění o Bohu smí duši držet, ne však obrazné představy a srovnání.

Třibení temné noci se vztahuje konečně na vůli, které je na cestě k Bohu bráněno utrpením duše, totiž radostí, nadějí, bolestí a strachem. Toto trápení musí být rozumem nasměrováno na Boha, takže duše nakonec najde radost v tom, co slouží k oslavě Boží (srov. 74). Jenom tak zažije vůle přetvoření skrze Boží lásku, aby duše mohla odpovídat biblickému příká-

LITURGICKÁ ČTENÍ - dokončení ze str. 3

snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátit Kristus Ježíš. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátit. Ale o jedno mi jde: nedbám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

Evangelium - Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechny lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistizenou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena

v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když nepřestávali otázkami na něj dotírat, vzpřimil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí po ní kamenem.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřimil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

zání milovat Boha celým srdcem, celou duší a celou svou silou.

Tříbením přirozených sil dosáhne duše nadpřirozených dober: „Rozum bude skrze nadpřirozené osvětlení povýšen k nahlížením, kterých by svým vlastním snažením o poznání nikdy nedosáhl. Srdce je naplněno nebeskou útěchou, vedle které všechny radosti a požitky světa blednou.“ Přesto ale i od těchto nadpřirozených darů se musí duše opět osvobodit, „aby místo darů získala darujícího“ (99). Toto následuje zásahem Božím v pasivní noci ducha, v zatemněné mystické kontemplaci.

Pasivní noc ducha jako zatemněná kontempace

Na své cestě tříbení přijde duše k bodu, kde je jí vzata veškerá radost jak z pozemských věcí, tak také z duchovních cvičení, a je vsazena do nejzazší vyprahlosti. V naprosté temnotě a prázdnotě je víra jedinou oporou. Tato víra se ukazuje na Kristu v jeho chudobě a ponížení na kříži, v jeho nejhlubší opuštěnosti Bohem. V jeho stavu největší chudoby a opuštěnosti najde duše sebe samu. Když pak pozná, že Kristus to největší působil díky svému ponížení na kříži, totiž usmíření a sjednocení lidstva s Bohem, potom pochopí také, že její smyslové a duchovní ukřížování vede ke sjednocení s Bohem: „Jako se Ježíš ve své smrtelné opuštěnosti svěřil do rukou neviditelného a nepochopitelného Boha, tak se ona vydá do půlnoční tmy víry, která je jedinou cestou k nepochopitelnému Bohu.“ (100)

(Pokračování)

Poznámky:

- 1 Pokud není uvedeno jinak, je citováno z vydání *Kreuzwissenschaft (Věda kříže)*, Edith-Stein-Gesamtausgabe (ESGA) 18, Freiburg 2003. Číslo strany je uvedeno v závorce.
- 2 *Věda kříže* (16–18).
- 3 Sv. Jan od Kříže se pokusil uchopit duchovně-duševní jednotu člověka na základě převzatých pojmů scholastické psychologie. A proto je duše něco skutečného s rozličnými silami: nižšími i vyššími, smyslovými i duchovními. Takto to sice u Jana není vysloveno, ale předpokládá se to z jeho výkladu (srov. *Věda kříže*, 93).
- 4 Tento dovětek pochází od Edith Stein. Na tomto místě odkazuje na citát sv. Jana od Kříže.

*Z Dienst am Glauben 2013/1
přeložil -tk-*

Na slovíčko

Při výběru kandidáta na papeže se děje přesně to, co popsal ve své přednášce o II. vatikánském koncilu 14. února tohoto roku Benedikt XVI. Veškeré dění probíhá pod působením Ducha Svatého a jeho „propagačních materiálů“, jimiž jsou tichá adorace před Ježíšem v Nejsvětější svátosti, svátost smíření a poté čtení Božího slova a rozjímání událostí v dějinách Církve. A k tomuto základnímu arzenálu, který ovlivňuje volbu papeže, pak přistupuje charismatické – totiž charismatem rozlišování tříbené – čtení denních (nejpotřebnějších) zpráv. S nimi ovšem na nás útočí v posledních dnech někdy i bombastické zpravodajství o papežském konkláve. Stejně tak tomu bylo v dobách ekumenických koncilů, včetně toho posledního. Při něm i po něm se šířilo dvojí halasné hnutí mávajícím žurnalistickým mečem. Ten má dvě ostří. Můžeme je ve zkratce nazvat „prýč od Říma“ a „zpět k Petrovi“. Je podivuhodné, že tento meč rozděluje společnost na dvě části, a to ať se jedná o část společnosti tvářící se vůči konkláve (původně) vlašně, tzv. nevěřící, či pravdu hledající, nebo ty, kdo ji už částečně v Církvi našli. Na ostří rozdělení těchto skupin stojí ti, kdo jsou „horcí“ či „studení“, kdo stojí pevně na svých názorech. Zsvěcení Ježíši Kristu a zsvěcení jeho odpůrci.

A co je bolestnější, rozdělení sahaje i manželství, rodiny, farnosti, obce a pospolitosti. Nejbolestnější pak je to, že především ohrožuje nesmrtelnou duši člověka.

O tom, že v táboře Petrova protivníka zavládl zmatek, příznačný pro království, které je v sobě rozděleno, a proto nemůže před Božím obstát, svědčí počáteční nadšení některých novinářů pro jednoho „zajímavého“ černošského kandidáta na papeže. Avšak poté, co jeden z nich objevil, že tento kardinál měl podpořit ve své ze-

mi „vánoční dárek“ občanům, zákon trestající některé formy perverzního sexuálního chování i smrti, mnozí žurnalisté snažící se Církvi podsouvat svou pochybnou morálku ztratili tohoto „svého“ kandidáta.

Jako průzračná voda přišla do novinářského zmatku a nejistoty, kdo bude zvolen, slova mnohých věřících. Jedním z nich byl kardinál, jenž řekl, že by se po zvolení papeže, jenž bude nesmlouvavý ve svých postojích proti útokům na rodinu a společnost a morální zásady Církve, stejně jako dosavadní pontifikové, nemusela rozvinout ještě silnější mašinérie pomluv od mnohých evropských a severoamerických sdělovacích prostředků a případně další zesílení pronásledování křesťanů v Evropě. Takový papež, řekl, by zasáhl mnohé svou živou vírou. Nečekaně živou. Až by „přehlédli“, že je ještě silněji konzervativnější a tradičnější než poslední papežové.

A pokud by se pronásledování křesťanů rozvinulo, bylo by to právě pro živou víru, kterou satan nenávidí. Tohoto pronásledování se pak obávají i ti, kdo se bojí tzv. Malachiášova proroctví o „posledním“ papeži.

V dějinách Církve patří ovšem do Boží rezie i to, že v místech, kde křesťanství na slabost víry a morálky následovníků Ježíše Krista vymírá, probouzí Duch Svatý nečekaně horlivé svatopavlovské světce, apoštoly a radostné mučedníky.

Je třeba se modlit a našeho Pána prosit, aby nový papež byl tak jako Benedikt XVI. muž milující Ježíše a jeho Církev nade vše, muž, který má potřebné síly a schopnosti. Muž, který je zcela zasvěcen Ježíšovi. Tak, že pro něj a pro obranu víry a životních zásad Církve bude ochoten obětovat svůj život. To je nejsilnější podnět, který si můžeme vzít nejen z různých proroctví, ale především z evangelia a z dějin Církve vítězné.

P. Oldřich

Benedikt XVI., papež a učitel Církve

Dne 19. dubna 2005 je zvolen papežem Joseph Alois kardinál Ratzinger, dosavadní prefekt Kongregace pro nauku víry. Stává se zástupcem Ježíše Krista na zemi pro vedení všeobecné Církve a současně suverénním vládcem nejmenšího administrativního celku na zemi, Městského státu Vatikán.

Dne 24. dubna se koná inaugurační mše svatá. Při ní se „představuje“ zcela jinak, než se jej snaží ihned po volbě líčit některá média: jako intelektuála a vědce, který nebude schopen oslovit obyčejné lidi. Jeho první papežské kázání při inauguraci zcela tyto názory vyráčí: Svatý otec podává velmi názornou a i pro děti srozumitelnou katechezi „o palíu a Petrově rybářském prstenu“, o papežské službě a o moci Ducha Svatého. Při první generální audienci na náměs-

ti Svatého Petra 27. dubna popisuje své rozhodnutí zvolit si jméno „Benedikt“. Inspirací mu byl papež Benedikt XV., který se snažil o nastolení míru mezi národy v době, kdy zuřila první světová válka; a zároveň i Otec západního monastického života a šířitel duchovní reformy Evropy, svatý Benedikt z Nursie. Při generálních audiencích začíná užívat opět otevřený papamobil, aby byl, jak sám řekl, „bliže lidem“. V tradici svého předchůdce pravidelně každoročně křtí děti vatikánských zaměstnanců v Sixtinské kapli o slavnosti Zjevení Páně a věnuje se kléru, věřícím i potřebným ze své „papežské“ římské diecéze.

28. června 2005 oficiálně zahajuje beatifikační proces svého předchůdce Jana Pavla II. Během svého pontifikátu prohlásil za blahoslavené přes 200 katolických křesťanů, mezi nimi

statečného odpůrce Hitlera, kardinála Klementa Augustina von Galen a herolda konvertitů z anglikánské církve 19. století Johna Henryho Newmana. Papež Benedikt XVI. kanonizoval světce z mnoha kontinentů – mezi nimi P. Damiána de Veuster, australskou řeholnici Matku Mary MacKillop, prv-

Papež Benedikt XVI.

ni indiánskou světicí Kateri Tekakwithu, francouzského jezuitu P. Jacquese Berthieua, laického katechistu na Filipínách Petra Calungsoda a misionářku „díky její nemoci“ Annu Schäfferovou. 7. října minulého roku papež Benedikt XVI. vyhlásil za učitelku Církve svatou Hildergardu z Bingen a svatého Jana z Avily. Tito světci rozšířili počet učitelů Církve na 35. V březnu 2006 zahájil papež reorganizaci římské kurie, nejprve redukcí papežských rad. Reforma pokračovala pak v květnu a červnu roku 2007. Výsledkem bylo vytvoření „misijního týmu pro nové hlásání evangelia“, Papežské rady pro šíření nové evangelizace, jejímž prvním předsedou se stal arcibiskup Salvatore Fisichella.

Jedním z nejdůležitějších poslání Benedikta XVI. se stala role učitele a teologa na papežském stolci. Jeho teologie je životadárná (moderní) a současně tradiční, protože jejím centrem je přátelství s Ježíšem Kristem, naším Pánem. Tento směr ukázal již na závěr svého prvního papežského kázání a během pontifikátu jej uváděl do hloubky. Vyvrcholením a souhrnem jeho teologie a mystického života je trilogie *Ježíš Nazaretský* a tři encykliky věnované třem nejvyšším ctnostem – lásce (*Deus caritas est*), naději (*Spe salvi*) a víře. (Tato poslední má být zveřejněna již nikoli, jak byla původně zamýšlena, jako okružní oficiální papežský list, ale jako osobní papežův odkaz a výzva k prohloubení víry.) Na praktické vyústění teologie se zaměřuje v pořadí třetí encyklika *Caritas in veritate*. Ve svém učení vystupuje proti „diktatuře

Biskup Jan Vokál: Svědectví papeže burcuje svět

S věřícími z celého světa se papež Benedikt XVI. rozloučil ve středu 27. února 2013, den před koncem svého pontifikátu. Generální audienci na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu byl přítomen i královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál. Událost v něm zanechala velmi hluboké dojmy:

„Svatý otec Benedikt XVI., muž výjimečně svatého života a velký intelektuál, vydává na sklonku svých dnů svědectví, které burcuje svět a promlouvá o velikosti, vznešenosti a kráse neviditelné hlavy církve – Krista. V gestech a v životě jednoho starého člověka nyní můžeme obdivovat a učit se z nich poznávat Pána veškerého života a všeho dění.

Na Svatopetrském náměstí se dnes statisíce věřících semkly kolem drobného stařečka, aby mu vyjádřily své poděkování a lásku. Za to, že i přes svůj vysoký věk a nemoci vedl Církev ke Kristu. Za to, že byl pokorným, příkladným a věrným nástupcem svatého Petra.

Benedikt XVI. při své poslední generální audienci teologicky zdůvodnil svůj odchod, vysvětlil, že v hluboké modlitbě dostal od Boha světlo, aby se pro dobro Církve, to je tajemného těla Kristova, vzdal úřadu. Je si plně vědom závažnosti a novosti tohoto gesta a zároveň je činí před Bohem v plné vůli a s čistým svědomím. Zdůraznil také, že se nevrací k nějakému pohodlnějšímu nebo soukromému životu, neboť před osmi lety dal jednou provždy úplně všechno Kristu. Celou Církev nyní vyzval, aby se modlila za kardinály během konkláve i za jeho nástupce, a my všichni se k tomu rádi připojujeme.

Benedikt XVI. vždycky věděl, že Církev – loďka Petrova – patří výhradně Bohu, a vždy podle toho jednal. To jemu i nám dnes dává záruku, že Kristus svoji loďku povede i nadále. Není nebezpečí, že by ji někdy nechal ztroskotat.“

Podle TS ČBK, 27. 2. 2013

Katechismus andělů (14)

PÁD (pokračování 2)

Ze které knihy Písma známe tradici o pádu Lucifera?

Jde o Izaiášovo vidění, které podle tradice zobrazovalo hřích Satanův:

Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! [...] A v srdci sis říkal: „Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, [...] Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit.“ Teď jsi svržen do podsvětí, do nejhlubší jámy! (Iz 14,12-15)

Byl Lucifer jediný, kdo selhal?

Ne, také další andělé z pýchy odpadli, a poněvadž věřili, že je slučitelné s jejich dokonalostí mít za vládcce jednoho z nich, nechali se zaslepit do té míry, že ve svém ďábelském odboji hledali prostředek k naplnění této své ambice. Ihned souhlasili s vinou Satana spíše než s onou tajemnou Boží nabídkou, která od nich vyžadovala překonat sebe sama, avšak skrze milosti. Hřích andělů tedy na prvním místě spočíval v tom, že se pro svou vlastní krásu pyšně pokládali za poslední cíl; pak v tom, že zakoušeli závist vůči Bohu, poněvadž jeho transcendence a jejich závislost na něm je zastíňovala, a nakonec v tom, že žárlili na štěstí lidí, o tolik níže postavených než oni, ale s příslibem veliké slávy. „Ďáblouva závistí však vešla do světa smrt.“ (Mdr 2,24)

Co z tohoto nesmírného provinění pro demony vyplynulo?

Démoni ztratili to nejcennější dobro: Boha a Boží přátelství. Byla jim také odňata radost a možnost učinit nějaký ctnostný skutek. Sama rozumová a volní přirozenost andělů činí nemožným, aby tyto bytosti opravdově všeho litovaly a byly spaseny. Anděl, když činí vědomé rozhodnutí, angažuje se naprosto cele, protože v ideji tohoto rozhodnutí vidí všechny důsledky. V andělském rozumu nemá místo nepozornost, nerozvážnost, nerozhodnost. Není zde nic, co by mohlo později způsobit, že by odstoupil od tohoto zla; nic, co by mu uniklo během volby, a to na rozdíl od člověka, který může změnit názor. I když si takový anděl uchovává svoji svobodu a zodpovědnost, nikdy nebude moci

chtít dobro, a to je jeho nedostatek. Jednou provždy tak rozhodl o svém ponižení.

Jak přišlo na zem zlo?

Dekret *Firmiter* IV. lateránského koncilu (1215) – nejvýznamnější text učitelského úřadu Církve na toto téma – praví: „[Bůh...] stvořil všechno z ničeho již na počátku časů, jedno i druhé stvoření, duchovní i tělesné, totiž anděly a svět, potom lidského tvora učiněného zároveň z ducha a těla. Ďábel a jiní démoni byli tak stvořeni Bohem svou přirozeností jako dobří, ale stali se špatnými. Pokud jde o člověka, zhřešil z podněcování démona.“ (Denzinger-Schönmetzer, č. 800)

BŮH A ZLO

Je démon bohem zla?

Ne, démon zřejmě existuje, ale je to Boží stvoření a je Bohu poddán: tuto pravdu chce dát Starý zákon najevo, když píše, že Bůh sesílá zlo. V Bohu není žádné zlo. Ale je velmi důležité zdůraznit, že Bůh, když dopouští zlo, není nikdy přemožen svým tvorem, třebaže zlým. Je to samotný tvor, který kazí sám sebe. Přirozenost démona a jeho intelektuální schopnosti značně překračují ty naše. On svou zlovoulnou činností působí proti lidem. Především usiluje o to, aby přivedl naše těla a duše do věčného zatracení. V očekávání posledního soudu dovoluje Bůh ďáblu, aby obcházel jako řvoucí lev a hledal, koho by pohltit (srov. 1 Petr 5,8). To je pravda Boží a katolické víry. Samotní démoni slouží tedy milosrdným záměrům Pána: pokušení dává lidem příležitost dokazovat Bohu svou lásku, když zdatně bojují proti těmto mocnostem v prostoru, které mohou jen štěkat a kousnout ty, kdo se k nim neopatrně přiblíží. Nikdy nebudeme pokoušeni nad naše síly. Bůh to nedopustí. V každé zkoušce opakujme se svatým archandělem Michaelem: „Kdo je jako Bůh?“

Proč existuje zlo?

To je věčná otázka lidí: Ale proč Bůh dopustil zlo? Tady je odpověď svatého Tomáše Akvinského: „Jako je Bůh všeobecným pořadatelem veškerého bytí, tak patří k jeho prozřetelnosti dopustit jisté nedostatky v jednotlivých bytostech, než bránit

relativismu“, zdůrazňuje provázanost víry a rozumu v křesťanské víře, odmítá „kulturu smrti“, která chce popřít a znesvětit dary Stvořitele: manželství, rodičovství, úctu k rodičům a péči o ně ve stáří, sebezápor a oběť v přípravě na manželství. S tímto poselstvím podnikl četné apoštolské cesty ve své římské diecézi, v Itálii a ve světě.

Každá jeho misijní cesta byla znamením moci Ducha Svatého, který přináší konverze, usmíření a otevřenost ve vnímání pravdy a tajemství evangelia. Setkání s těmi, kdo jsou v Církvi i mimo ni v církevních společenstvích, s představiteli a stoupenci jiných světových náboženství, včetně těch, jejichž víra vychladla, přivádí k hlubšímu poznávání toho, co chybí k plnému životu s Kristem v jeho jediné Církvi. Benedikt XVI. je z důvodu tohoto hlubšího vnímání jednoty a sjednocování Církve označován za „papeže ekumenismu“. Právě za jeho pontifikátu došlo k obratu ve vztazích s pravoslavnou církví v Rusku i s dalšími pravoslavnými církvemi. Historickým průlomem ve vztahu k anglikánské církvi se stalo zřízení tří ordinariátů pro anglikány z celého světa, kteří se chtějí vrátit k plné jednotě s nástupcem svatého Petra. K nim se nyní připojují i další, luteránské farnosti. Mnohé vstřícné kroky Svatého stolce vůči schizmatickému proudu popírajícímu působení Ducha Svatého na II. vatikánském koncilu a platnost volby posledních papežů otevřely šance k pokornému sjednocení upřímných reformátorů Církve se zástupcem Ježíše Krista na této zemi. Církev se během pontifikátu Svatého otce Benedikta XVI. vnitřně upevnila, zesílila. Podle statistických údajů vzrostl počet katolíků během těchto osmi let o sto milionů. Papež Benedikt XVI. je však známý tím, že neformuje sílu své víry podle statistik a veřejného mínění, ale podle katolické víry a morálky, jichž byl mocí Ducha Svatého ustanoven strážcem. Sílu čerpá z osobního vztahu k Ježíši Kristu. Sám vytyčil tři základní zdroje k přijímání této síly a formace pro reformu Církve i vlastního srdce: je třeba si najít čas na adoraci, na pravidelnou svátost smíření a prožívat nekrvavé zpřítomnění Ježíšovy kalvarské oběti při každodenním slavení a časté účasti na mše svaté.

► dokonalému dobru vesmíru. Kdyby totiž všechno zlo zmizelo, chybělo by ve světě mnoho dobrého.“ (*STh* I, q.22, a.2, ad 2m) Svátý Tomáš pak dává několik příkladů: plození předpokládá rozklad (objevení výhonku předpokládá, že obilné zrno umírá), smrt gazely je životem lva; dodejme, že vtělení a utrpení Krista předpokládá dědičný hřích, mučednictví, pronásledování, hrdinství sester lásky, bidu. Kardinál Journet ve svém pojednání *Le Mal* [Zlo], vydaném nakladatelstvím Saint Augustin v Saint-Maurice (ve Švýcarsku) v roce 1988*, probíral tento veliký problém způsobem obzvláště vysvětlujícím.

Zdá se, že zápas mezi dobrými a špatnými anděly zavádí do dějin spásy dialektiku, jako kdyby věčný konflikt byl v samotném nitru myšlenky pokroku. Nezavání tato představa manicheismem?

Byl by to těžký omyl, myslet si to. Andělé byli stvořeni dobrým Bohem jako dobří. Je to pád odbojných andělů vyhnaných na božský příkaz z ráje, který byl počátkem této „války andělů“ (srov. Zj 12), jež potrvá až do konce světa a jejíž peripetie zapadají do rámce Božího dopuštění. Tak to jasně učí Dom Bernard Maréchaux:

„Ze strany dobrých andělů spočívá tato převaha v tom, že potlačují úsilí duchů temnot, drží na uzdě jejich opovržlivost a donucují je zůstávat v mezích, které jim vyznačil prst Boží; v tom, že i v těchto mezích, kde se zlomyslný vliv zlých duchů může projevat, převádějí všechno do řádu nevyzpytatelné Boží spravedlnosti. Nezapomínejme skutečně nikdy na to, že ďáblu není povoleno všechno; a tam, kde mu Bůh povolí, aby ukázal svou moc, pracuje proti svému úmyslu na konečné oslavě Ježíše Krista a jeho Církve. Dbát na to, aby zlý duch nepřekračoval meze, ve kterých je jeho činnost omezena; zajišťovat ospravedlnění Boží prozřetelnosti pro samotné krize, které vyvolává, to je úkolem dobrých andělů. Stačí nám připomenout svatého Michaela bránícího ďáblu prozradit Židům, kde je Mojžíšovo tělo, a svatého Rafaela svazujícího Asmodea, nečistého ducha! Tyto dvě biblické události dokazují převahu dobrých andělů nad špatnými. [...]

Spoutaný mocí dobrých andělů, ovládaný dušemi svatých, vrhá se ďábel na hříšníka, který je mu vydán na pospas podle energického vyjádření svatého Augustina:

Datus est diabolo in cibum peccator - Hříšník je dán ďáblu za pokrm. Zde mají démoni plnou nadvládu. Nadřazení hříšníkovi svou přirozeností, ovládají ho právem dobyvatele a hříšníkovým ochotným vzdáním se. My se zde spokojíme se stanovením zásad. Shrňme je krátce.

Démoni, rovni andělům svou přirozeností, zachovávají zcela duchovní způsob své činnosti. Zůstávají neodvolatelně pod nadvládou blažených duchů na základě onoho rozhodnutí věčné spravedlnosti, které chce, aby nespravedlivý a rebelující duch byl ovládán duchem spravedlivým a věrným.“ (Dom Bernard Maréchaux, *Le Monde des esprits, anges et démons*, str. 65–66)

Jaká je základní podoba utrpení padlých andělů?

Ďáblové v pekle trpí trestem věčného zatracení a trestem smyslu. Trest věčného zatracení je nejpřísnějším trestem, jaký ďáblové znají. Jsou osudově uzavřeni ve své nenávisti k Bohu v rozporu s přirozeným hnutím svého bytí vůči svému Stvořiteli a Otci. Zbytek dobra, který si podrželi ve svém zlořečení, je příčinou nesmírného rozporu mezi jejich přirozeným bytím, stále přitahovaným svrchovaným Dobrem, a odmítnutím nadpřirozené lásky, ve kterém jsou definitivně zakotveni. Z celé své vzbuřené vůle narážejí a brojí proti tomu, který je stvořil, aby milovali a sloužili.

Pokud jde o trest smyslu, ten spočívá v tom, co se nazývá „pekelnými plameny“, které nejsou jen symbolické. Ve skutečnosti bylo třeba, jak objasňují teologové, aby ďáblové, když pokřivili harmonický vztah, jaký měli mít s materiálními tvory, byli podřízeni – jak veliké ponížení! – těmto tvorům, které chtěli ovládat, a jimi trestáni. Pekelný oheň není tedy pouhá metafora a je třeba zachovat text evangelia ve vši jeho hloubce a síle: „Ty, kdo dělají nepravosti, uvrhnou [andělé] do ohnivě pece.“ (Mt 13,41–42)

Není to upřílišněný realismus, hájit trest smyslu vzhledem k zatracencům?

To, že trest smyslu neboli ohně není trestem morálním a vnitřním, nýbrž trestem fyzickým a vnějším, se může teologicky odvodit ze samotné skutečnosti, že spočívá v odplatě, které se dostává celému stvořenému vesmíru, včetně viditelného a materiálního vesmíru, jakož ze skuteč-

nosti, že tento vesmír navzdory nepořádku, kterým se jej hřích pokouší rozvrátit, nepřestává existovat.

Existuje však v této záležitosti jeden církevní dokument. Dne 30. dubna 1890 byl s Apoštolskou penitenciárií konzultován tento případ: „Jistý kajicník se dostavil do zpovědnice a mezi jinými záležitostmi se vyjádřil, že podle jeho názoru pekelný oheň není skutečný, ale metaforický, a to v tom smyslu, že se pekelným trestům, ať jsou jakékoliv povahy, dává v hovoru označení ohně... Co má udělat zpovědník?“ Na tento dotaz odpovídá Apoštolská penitenciárie: „Takové kajicníky je třeba pečlivě poučit, a pokud se ukáží být neústupní, pak jim nelze dát rozhřešení.“ Z tohoto textu vyplývá, že pekelný oheň není prostý obraz používaný pro vylíčení utrpení pocházejícího výhradně z trestu zatracení.

Je třeba přidržet se dvou článků řetězu: na jedné straně toho, že pekelný oheň náleží do jiné přirozenosti než je ta, kterou známe; na druhé straně toho, že to není oheň čistě morálního a duchovního řádu.

Jak umístit svět andělů do dějin Církve a do vesmíru?

Církev putující si razí svou cestu dějinami mezi dvěma duchovními světy – světem andělů a světem ďáblů.

Nad ní se nachází zářící svět andělů, řídících pozorně vesmír na cestě světa: oni jej znají a obdivují, neboť jsou osvíceni jak milostí patření, tak postupným zjevením Kristova tajemství v průběhu dějin. To jasně učí svatý Pavel: „Byla mi dána tato milost: zvěstovat pohanům nevystižitelné Kristovo bohatství a jasně ukázat všem, jak se uskutečňuje toto tajemné rozhodnutí. Od věků bylo skryté v Bohu [...], nyní se však skrze Církev ukázala přerozmanitá Boží moudrost knížatům a mocnostem v nebi.“ (Ef 3,8–10) Proto andělé očekávají příchod svého Pána ve slávě jako slunce, neboť tehdy přijmou dovršení své existence.

Pak, pod Církví putující, nacházíme svět zla obývaný vzbuřenými anděly, kteří také pozorně sledují život Církve, ale aby ji rozvraceli a lákali do pekla.

(Pokračování)

Přeložili ing. Antonín Džbáněk
a P. Štěpán M. Filip OP

* Český překlad: Oldřich Selucký. Praha: Křesťal OP, 1998 [pozn. překl.].

NIKDY JSEM SE NECÍTIL SÁM – pokračování ze str. 2

rady, vaše přátelství byly pro mne draho-
cenné; mé spolupracovníky, počínaje státním
sekretářem, který mě v těchto letech
věrně provázel; státní sekretariát a celou
římskou kurii, jakož i všechny, kdo v různých
oblastech slouží Svatému stolci. Je tolik
tváří, které se neukáží, jsou ve stínu,
ale právě svým mlčením, každodenní
odevzdaností v duchu víry a pokorou byli
mi bezpečnou a důvěryhodnou oporou.
Zvláštní zmínka patří církvi v Římě, mojí
diecézi! Nemohu opomenout bratry v biskupské
a kněžské službě, zasvěcené osoby
a veškerý Boží lid. Na pastoračních návštěvách,
při setkáních, na audiencích a cestách
jsem vždycky vnímal velkou pozornost
a hluboké sympatie, ale také já jsem měl
řád všechny a každého bez rozdílu onou
pastorační láskou, která je srdcem každého
pastýře, zvláště římského biskupa, nástupce
apoštola Petra. Denně jsem se modlil
s otcovským srdcem za každého z vás.

Chtěl bych, aby můj pozdrav a moje
poděkování dosáhly ke všem. V papežově
srdci je celý svět. Svoji vděčnost chci
vyjádřit diplomatickému sboru, který
reprezentuje velkou rodinu národů. Tady
myslím také na všechny, kdo se přičinují
o dobrou komunikaci, a děkuji za jejich
důležitou službu.

Na tomto místě chci srdečně poděkovat
také všem lidem na světě, kteří mi v
posledních týdnech zaslali dojemné
projevy pozornosti, přátelství a modlitby.
Ano, papež není nikdy sám. Nyní to
znovu zakouším tak mocně, že se to
dotýká srdce. Papež patří všem a
velice mnoho lidí se cítí mu být
nablízku. Je pravda, že dostávám
listy od velikánů tohoto světa –
hlav států, náboženských představitelů,
exponentů světa kultury atd. Dostávám
však také spoustu dopisů od prostých
lidí, kteří píšou jednoduše, od srdce
a projevují mi svoje city, které se
rodí ze společného bytí s Kristem
v církvi. Tito lidé mi nepišou jako
nějakému knížeti nebo nějakému
velikánovi, kterého neznají. Píšou
mi jako bratři a sestry nebo jako
synové a dcery s pocitem velmi
srdečné rodinné vazby. Tady je
možné doslova nahmatat, čím je
církve. Není to organizace nebo
asociace mající náboženské či
humanitární cíle, nýbrž živé tělo,
společenství bratří a sester v
Těle Ježíše Krista, jenž spojuje
všechny. Zakoušet

církve tímto způsobem a moci se
rukama téměř dotknout síly její
pravdy a její lásky, je důvod
radosti v době, kdy mnozí mluví
o jejím úpadku. A my dnes vidíme,
jak je církve živá.

V těchto posledních měsících
jsem pocítil, že mi ubývá sil, a
naléhavě jsem žádal Boha v
modlitbě, aby mě osvětlil svým
světlem a umožnil mi přijmout
to nejsprávnější rozhodnutí
nikoli pro moje vlastní dobro,
ale pro dobro církve. Učinil jsem
tento krok při plném uvědomění
si jeho závažnosti a také
novosti, avšak s hlubokým
pokojem v duši. Milovat církve
znamená také mít odvahu činit
obtížná, bolestná rozhodnutí
a přitom mít neustále na zřeteli
dobro církve a nikoli nás
samotných.

Tady mi dovoluji, abych se ještě
jednou vrátil k 19. dubnu 2005.
Závažnost tohoto rozhodnutí
spočívala také v tom, že od
onoho data jsem byl neustále
a navždy plně ve službách
Pánu. Vždycky totiž ten, kdo
přijme petrovskou službu,
ztratí jakoukoli privatnost.
Patří vždy a cele všem, celé
církvi. Jeho život je naprosto
odňata soukromá dimenze.
Mohl jsem tak zakusit a
zakouším právě v tomto okamžiku,
že život dostává ten, kdo jej
odevzdává. Před chvílí jsem
poznal, že mnoho lidí, kteří
milují Pána, mají rádi také
Petrova nástupce a mají k němu
citovou vazbu. Papež opravdu
má bratry a sestry, syny a dcery
na celém světě, cítí se bezpečně
v objetí vašeho společenství,
protože již nepatří sobě samému,
patří všem a všichni patří k němu.

„Stále“ znamená také „navždy“ –
neexistuje už tedy žádný návrat
do soukromí.

Moje rozhodnutí zřeknout se
aktivního výkonu této služby na
tom nic nemění. Žádný návrat
k soukromému životu, k cestování,
k setkávání, k recepcím, ke
konferencím atd. Neopouštím
kříž, nýbrž zůstávám s ukřižovaným
Pánem novým způsobem.
Nebudu již nositelem úřední
moci církve, ale zůstanu ve
službě modlitby, takřkajíc na
dvoře svatého Petra. Svatý
Benedikt, jehož jméno jako papež
nosím, mi v tom bude velkým
příkladem. On nám ukázal
cestu života, který ať už aktivně
či pasivně, cele patří Božímu
dílu.

Děkuji všem a každému také
za respekt a porozumění, s nímž
jste toto tak důležité rozhodnutí
přijali. Já budu nadále provázet
putování církve modlitbou a
reflexí s toutéž odevzdaností
Pánu a jeho Nevěště, jak jsem
se o to snažil každý den a
chtěl bych stále. Prosím vás,
abyste na mne před Bohem
vzpomínali a zejména se
modlili za kardinály, povolané
k důležitému úkolu a za
nového nástupce apoštola
Petra: Pán ať jej provází
světlem a silou svého Ducha.
Prosíme o mateřskou přímluvu
Pannu Marii, Matku Boží a
Matku církve, aby provázela
každého z nás a celé církevní
společenství. Jí se v hluboké
důvěře svěříme.

Draží přátelé! Bůh svoji
církve vede a ustavičně ji nese,
rovněž a zejména v obtížných
momentech. Nikdy neztrácejme
tuto vízi, která je jedinou
opravdovou vízí na cestě
církve i světa. V našem
srdci, v srdci každého z vás
ať je vždy radostná jistota,
že Pán je nám po boku,
neopouští nás, je nám
nablízku a objímá nás
svoji láskou.

Přeložil Milan Glaser JČ
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Poselství Královny míru svěřené Mirjaně

„Drahé děti! Znovu vás mateřsky zvu, nebuďte tvrdého srdce. Nezávřejte oči před napomenutími, která vám nebeský Otec z lásky posílá. Milujete Ho nade všechno? Litujete toho, že často zapomináte, že nebeský Otec ze své veliké lásky poslal svého Syna, aby nás křížem vykoupil? Litujete toho, že ještě nepřijímáte poselství? Děti moje, nevzpírejte se lásce mého Syna. Nevzpírejte se naději a míru. S vaší modlitbou a postem můj Syn zažene svým křížem temnotu, která vás chce obklopit a ovládnout. Dá vám sílu pro nový život. Žijíce jej podle mého Syna, budete požehnaním a nadějí všem těm hříšným, kteří bloudí ve tmě hříchu. Děti moje, bděte! Já jako Matka bdím s vámi. Zvláště se modlím a bdím nad těmi, které můj Syn povolal, aby vám byli světlo, nositeli naděje – za vaše pastýře. Děkuji vám.“

Medžugorje 2. března 2013

Pondělí 18. 3. 2013: 6:05 Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **6:35** Chytit vlnu **7:00** Terra Santa News: 13. 3. 2013 **7:20** Přejeme si... **7:35** Putování modrou planetou: Írán **8:20** Post Scriptum s P. Janem Larischem **8:35** Pro vita mundi (21. díl): Zdeněk Růžička **9:15** Otevřeno u pana Josefa Cukra [P] **9:25** Skryté poklady: Lubomír **10:00** Nedělní čtení: 5. neděle postní **10:30** Léta letí k andělům (37. díl): Miloslav Fiala **10:50** NOEkreace (174. díl) **11:05** Noeland (64. díl) **11:35** Hermie soutěží **11:45** Bible pro nejmenší: Ztracená ovečka **11:50** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Koncert ze skla **12:45** Matčiny slzy **13:05** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **13:25** Poselství svatých: Dorothy Dayová **13:40** Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **14:10** Nigérie – Dialog pro život **14:25** Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Jak si uchovat pokoj v srdci [P] **15:40** V souvislostech **16:00** Cévní mozková příhoda – problém současnosti **16:15** Uteč, dokud můžeš po svých [P] **16:30** Godzone magazín [P] **17:00** NOEparáda (208. díl) [L] **18:05** Kouzlo strun **18:25** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **18:30** Bible pro nejmenší: Josefův plášť **18:35** Hudební magazín Mezi pražci **19:15** Novoroční setkání Taizé v Římě **19:30** Život koncilu (5. díl) **19:40** Přejeme si... **20:00** Klapka s... (58. díl) [P] **21:00** Na koberečku **21:10** Skryté poklady: Lubomír **21:45** Doc. Jaroslav Med, CSc. – Dobré dílo **22:50** NOEkreace (174. díl) **23:00** Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **23:35** Kulatý stůl: Cyrilometodějské jubileum 2013 **1:05** Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 19. 3. 2013: 6:05 Janáčkův máj 2010 – Záznam koncertu z Domu kultury města Ostravy **7:30** Nigérie – Dialog pro život **7:45** Život koncilu (5. díl) **7:55** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat, či odejít? **8:50** Ako som mal začať 3. svetovú vojnu **9:15** Budu pomáhat: Domov Sue Ryder: Domov pro seniory **9:25** Sýrie – kolébka křesťanství **9:45** Poselství svatých: Dorothy Dayová **10:00** Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **10:30** Doc. Jaroslav Med, CSc. – Dobré dílo **11:40** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **11:45** Bible pro nejmenší: Josefův plášť **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Hudební okénko (5. díl) **12:40** Podobenství (9. díl): Marnotratný syn **13:10** Dana & Přátelé (9. díl) **13:45** Putování modrou planetou: Írán **14:30** Kulatý stůl: Cyrilometodějské jubileum 2013 **16:05** Přejeme si... **16:20** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **17:10** Hermie a jeho přátelé: Zbytečná hádanka **17:35** Noeland (64. díl) **18:05** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **18:10** Bible pro nejmenší: Josef otrokem **18:15** NOEkreace (174. díl) **18:30** Koncert sborů církevních škol: Celostátní přehlídka zájmové umělecké činnosti studentů církevních škol [L] **19:40** Zpravodajské Noeviny (472. díl): 19. 3. 2013 [P] **20:00** Slavnostní mše svatá na zahájení 20. ročníku Celostátní přehlídky zájmové umělecké činnosti studentů církevních škol [L] **21:15** Terra Santa News: 13. 3. 2013 **21:35** Bol som mimo: Jan Eriksen **22:40** Zpravodajské Noeviny (472. díl): 19. 3. 2013 **22:55** Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, o plazmě ve vesmíru 2. díl **23:40** Post Scriptum s P. Janem Larischem **0:00** Přejeme si... **0:15** Léta letí k andělům (37. díl): Miloslav Fiala **0:35** Nadace Divoké husy **0:50** Propast **1:07** Poslech Radia Proglas [L].

Středa 20. 3. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (472. díl): 19. 3. 2013 **6:20** Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Jak si uchovat pokoj v srdci **7:35** NOEkreace (174. díl) **7:45** U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (72. díl) **9:05** Život koncilu (5. díl) **9:15** Pro vita mundi (21. díl):

Zdeněk Růžička **10:00** Barva lásky **10:30** Generální audience [L] **11:30** Kurzy Alfa **11:45** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **11:50** Bible pro nejmenší: Josef otrokem **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Klapka s... (58. díl) **13:05** Uteč, dokud můžeš po svých **13:20** Kouzlo strun **13:40** Nadace Divoké husy **13:55** Dať zmysel životu **14:05** Na koberečku **14:15** Poselství svatých: Dorothy Dayová **14:25** Guatemala **14:45** Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **15:15** Chytit vlnu **15:40** Zpravodajské Noeviny (472. díl): 19. 3. 2013 **16:00** NOEparáda (208. díl) **17:00** V posteli POD NEBESY (7. díl) **18:00** Studentská mše svatá z ostravsko-opavského biskupství [L] **18:55** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **19:00** Bible pro nejmenší: Josef sytí Egyptány **19:05** Otec Karel Tinka, SDB **19:20** Terra Santa News: 20. 3. 2013 [P] **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** BET LECHEM – vnitřní domov (22. díl): Matteo Pesce o klášteře Deserto di Varazze **20:15** P. Vojtěch Kodet – Marnotratný Otec **21:45** NOEkreace (174. díl) **22:00** Večer chval (24. díl): Chválová kapela od sv. Filipa a Jakuba ze Zlína **23:10** Generální audience [P] **23:40** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **0:05** Netradičně do Svaté země: březen 2011 **0:55** Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 21. 3. 2013: 6:05 Uteč, dokud můžeš po svých **6:20** Otevřeno u pana Josefa Cukra **6:30** NOEkreace (174. díl) **6:40** BET LECHEM – vnitřní domov (22. díl): Matteo Pesce o klášteře Deserto di Varazze. **6:55** Hudební okénko (5. díl) **7:30** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **8:20** Nigérie – Dialog pro život **8:35** Bol som mimo: Jan Eriksen **9:40** Nadace Divoké husy **10:00** Kulatý stůl: Cyrilometodějské jubileum 2013 **11:30** Přejeme si... **11:45** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **11:50** Bible pro nejmenší: Josef sytí Egyptány **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Janáčkův máj 2010 – Záznam koncertu z Domu kultury města Ostravy **13:35** Terra Santa News: 20. 3. 2013 **13:55** Skryté poklady: Lubomír **14:25** Ako som mal začať 3. svetovú vojnu **14:50** Pro vita mundi (21. díl): Zdeněk Růžička **15:30** Zpravodajské Noeviny (472. díl): 19. 3. 2013 **15:45** Život koncilu (6. díl) [P] **16:05** Podobenství (10. díl): Soudce a vdova [P] **16:35** Dana & Přátelé (10. díl) **17:05** Putování modrou planetou: Írán **17:55** Hermie a jeho přátelé: Zbytečná hádanka **18:20** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **18:25** Bible pro nejmenší: Josefův plášť **18:30** Budu pomáhat: Dům tří prání o. s. **18:40** Zpravodajské Noeviny (473. díl): 21. 3. 2013 [P] **19:00** Slavnostní galavečer 20. Celostátní přehlídky zájmové umělecké činnosti studentů církevních škol [L] **21:00** Cvrlikání (9. díl): Terebint [P] **22:10** Putování po evropských klášteřích: Peter Hans Kolvenbach, generální představený jezuitů [P] **22:40** Post Scriptum s P. Leošem Ryškou SDB [P] **22:55** Přejeme si... **23:10** Octava dies (711. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **23:40** Sýrie – kolébka křesťanství **0:05** Zpravodajské Noeviny (473. díl): 21. 3. 2013 **0:20** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat, či odejít? **1:15** Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 22. 3. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (473. díl): 21. 3. 2013 **6:20** NOEparáda (208. díl) **7:20** NOEkreace (174. díl) **7:30** Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, o plazmě ve vesmíru 2. díl **8:15** Drslavice **8:25** P. Vojtěch Kodet – Marnotratný Otec **10:00** Na koberečku **10:10** CHKO České středohoří – Milešovka (13. díl) **10:30** Plavební stupeň Přelouč **10:45** Klapka s... (58. díl) **11:45** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **11:50** Bible pro nejmenší: Josefův plášť **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Přejeme si... **12:20** Život koncilu (6. díl) **12:35** Dotek naděje **12:50** V posteli POD NEBESY (7. díl)

13:40 BET LECHEM – vnitřní domov (22. díl): Matteo Pesce o klášteře Deserto di Varazze. **14:00** Koncert ze skla **14:40** Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách **15:00** Křížová cesta: Já jsem s tebou **15:25** Nadace Divoké husy **15:40** Melódia duhy **16:00** Zpravodajské Noeviny (473. díl): 21. 3. 2013 **16:15** Propast **16:32** Bol som mimo: Peter Lipták **17:40** Uteč, dokud můžeš po svých **18:00** Noeland (64. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Mojžíš **18:35** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **18:40** Putování po evropských klášteřích: Peter Hans Kolvenbach, generální představený jezuitů **19:10** Hornolidečko – Střelná **19:20** Salesiánský magazín **19:35** Terra Santa News: 20. 3. 2013 **20:00** Kulatý stůl: Ohrožené kostely [L] **21:40** Kouzlo strun **22:00** Nedělní čtení: Květná neděle [P] **22:30** Přejeme si... **22:45** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat, či odejít? **23:45** Podobenství (10. díl): Soudce a vdova **0:15** Dana & Přátelé (10. díl) **0:45** Putování modrou planetou: Írán **1:30** Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 23. 3. 2013: 6:05 Hornolidečko – Střelná **6:15** Post Scriptum s P. Leošem Ryškou SDB **6:30** Podobenství (10. díl): Soudce a vdova **7:00** Dana & Přátelé (10. díl) **7:30** BET LECHEM – vnitřní domov (22. díl): Matteo Pesce o klášteře Deserto di Varazze. **7:45** Ako som mal začať 3. svetovú vojnu **8:10** Poselství svatých: Dorothy Dayová **8:25** Noeland (64. díl) **8:55** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **9:00** Hermie a jeho přátelé: Zbytečná hádanka **9:25** NOEparáda (208. díl) **10:30** Arcidiecézní setkání mládeže na Velehradě 2013: Svědectví, katecheze, polední modlitba [L] **12:10** Zpravodajské Noeviny (473. díl): 21. 3. 2013 **12:25** Nedělní čtení: Květná neděle **12:55** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **13:45** Cvrlikání (9. díl): Terebint **15:00** Mše svatá na zakončení Arcidiecézního setkání mládeže na Velehradě 2013 [L] **16:25** Propast **16:45** NOEkreace (174. díl) **16:55** Přejeme si... **17:10** Terra Santa News: 20. 3. 2013 **17:30** Chytit vlnu **18:00** Příroda a Natura 2000 (14. díl): Ptačí oblast Beskydy, EVL Niva Morávky **18:30** Bible pro nejmenší: Mojžíš **18:35** Sedmihlášky (53. díl): Páso děvča pávy **18:40** Bol som mimo: Jan Eriksen **19:45** V souvislostech [P] **20:00** Outdoor Films s Jarmilou Štukovou (14. díl) [P] **21:30** Budu pomáhat: Dům tří prání o. s. **21:40** Nigérie – Dialog pro život **22:00** Putování modrou planetou: Kamčatka krásná neznámá **22:35** Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Jak si uchovat pokoj v srdci **23:50** Barva lásky **0:25** Koncert ze skla **1:05** Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 24. 3. 2013: 6:15 Nadace Divoké husy **6:30** Život koncilu (6. díl) **6:45** Cvrlikání (9. díl): Terebint **7:55** Papuánské Velikonoce: Květná neděle **8:20** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **9:30** Mše svatá Květná neděle z Vatikánu [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:20** V souvislostech **12:35** Zpravodajský souhrn týdne [P] **13:25** Živá historie – Hrad Strečno **13:40** Outdoor Films s Jarmilou Štukovou (14. díl) **15:10** Budu pomáhat: Dům tří prání o. s. **15:20** P. Vojtěch Kodet – Marnotratný Otec **16:55** Sedmihlášky **17:00** Noeland (65. díl) [P] **17:30** Hermie a potopa [P] **18:05** V posteli POD NEBESY (7. díl) **19:00** Papuánské Velikonoce: Květná neděle **19:30** NOEkreace (175. díl) [P] **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Octava dies (712. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:30** STABAT MATER: Giovanni Battista Pergolesi **21:30** V souvislostech **21:50** Bol som mimo: Jan Eriksen **22:55** Nedělní čtení: Květná neděle **23:25** Život koncilu (6. díl) **23:40** Polední modlitba **0:05** Zpravodajský souhrn týdne **0:55** Na koberečku **1:05** Poslech Radia Proglas [L].

**PUTUJTE S NÁMI DO MEDŽUGORJE NAČERPAT DUCHOVNÍ SÍLU A MÍR
Cestovní agentura „Dvě Srdce“/Monika Štampfelová**

Zařizujeme ubytování, tlumočení, program i dopravu – podle vašich potřeb (možný nástup přímo u domu). Vyberte si z bohaté nabídky termínů. Při pouti se seznámíte s medžugorskými událostmi, s poselstvími z těchto mariánských zjevení, rozvíjíte svoji víru, kajícnost, modlitbu, a tak získáváte MÍR.
PLÁN POUTÍ DO SRPNA 2013:

- 22. 3. – 26. 3.** (5d) postní období • Květná neděle • noční adorace
  - 27. 3. – 3. 4.** (8d) velikonoční pouť • zjevení pro Mirjanu
  - 4. 4. – 10. 4.** (7d) Neděle Božího milosrdenství • slavnost Zvěstování Páně
  - 23. 4. – 29. 4.** (7d) velikonoční období • noční adorace
  - 30. 4. – 9. 5.** (9d) Josefa dělníka • zjevení pro Mirjanu • Panny Marie, Prostřednice milostí
  - 6. 5. – 12. 5.** (7d) MEZINÁRODNÍ DUCHOVNÍ SEMINÁŘ PRO LÉKAŘE A ZDRAVOTNÍ PERSONÁL (účast na semináři 40 € za osobu) • Panny Marie, Prostřednice milostí
  - 12. 5. – 21. 5.** (10d) Fatimský den • Den rodin • sv. Jan Nepomucký • Letnice
  - 28. 5. – 3. 6.** (7d) Těla a Krve Páně • svátek Navštívení Panny Marie • zjevení pro Mirjanu
  - 5. 6. – 10. 6.** (6d) slavnosti Srdce Ježíšova a Mariína
  - 19. 6. – 27. 6.** (9d) 32. výročí zjevení
  - 30. 6. – 8. 7.** (9d) zjevení pro Mirjanu • slavnost sv. Cyrila a Metoděje • sv. Marie Gorettiová • SEMINÁŘ MANŽELSKÝCH PÁRŮ (účast na semináři 60 € za pár, zajištěno hlídání dětí) • (zastávka u moře)
  - 7. 7. – 15. 7.** (9d) sv. Jindřicha • KNĚŽSKÝ SEMINÁŘ (pro kněze zdarma) • (zastávka u moře)
  - 17. 7. – 24. 7.** (8d) sv. Magdalény • sv. Brigity, patronky Evropy
  - 29. 7. – 7. 8.** (10d) (1. den u moře) • MEZINÁRODNÍ FESTIVAL MLÁDEŽE
  - 30. 7. – 7. 8.** (8 d) MEZINÁRODNÍ FESTIVAL MLÁDEŽE • (sleva 2200 Kč)
  - 13. 8. – 23. 8.** (11d) slavnost Nanebevzetí Panny Marie • Panny Marie Královny • (s možností 2 dnů u moře a návštěvy vodopádů)
- Přihlášky:** e-mail monikamed@seznam.cz; SMS na tel. 00420 604 119 931 nebo 0038 763 344 671. Finančně slabší možnost slev. Platby předem na účet 6050359/0800 nebo přímo Monice Štampfelové.
Ceny poutí trvajících 5–8 dnů 2500 Kč, poutě 9 a více dnů 2600 Kč za dopravu + za ubytování v penzionu s možností vlastního vaření 10 € x počet nocí nebo stanování 4 € za noc/osobu.

Římskokatolická farnost Tábor-Klokoty a obláti Panny Marie Neposkvrněné srdečně zvou na **postní duchovní obnovu HRÁCH NENÍ MOJE SOUKROMÁ VĚC! – 23. března 2013 na Klokočtech s P. Mikulášem Selvekem OPraem.** Program: 14.30 promluva • 16–17 svátost smíření • 17.00 mše svatá.

PPR V PRAXI

Na sobotu 13. dubna 2013 připravuje Centrum naděje a pomoci (Vodní 13, Brno) odborný intenzivní seminář věnovaný problematice praktického využití metody přirozeného plánování rodičovství. Je určen pro zdravotníky, poradce PPR a všechny, které daná problematika zajímá a chtějí se více dozvědět. Motivaci k pořádání semináře je skutečnost, že správná informovanost o metodě je veřejností podhodnocena. Přitom se jedná o vysoce spolehlivou metodu nejen k vyhnutí se početí, ale napomáhá při řešení příčin neplodnosti a dalších problémů. Z hlediska morálního pracujeme zcela v souladu s učením katolické církve. Nepodporujeme a nezavádíme takové metody „léčby“, které by mohly způsobit potrat nebo vážně poškodit zdraví, a naopak nabízíme lidem pozitivní řešení. **Informace o činnosti organizace je též na www.cenap.cz.**

Matice svatokopecská pořádá v rámci Cyriometodějských oslav **v neděli dne 7. dubna 2013 v 16.15 hodin** ve Francouzském sále **fary na Svatém Kopečku u Olomouce přednášku P. Jindřicha Zdíka Charouze OPraem** na téma **DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM, PANE.**

Liturgická čtení

Neděle 17. 3. – 5. neděle postní
1. čt.: Iz 43,16–21
Ž 126(125),1–2ab,2cd–3.4–5.6
Odp.: 3 (*Velkou věc s námi udělal Hospodin, naplnila nás radost.*)
2. čt.: Flp 3,8–14
Ev.: Jan 8,1–11
Slovo na den: Ani já tě neodsuzuji.

nebo čtení z cyklu A:
1. čt.: Ez 37,12–14
Ž 130(129),1–2.3–4.5–6a.6b–8
Odp.: 7 (*U Hospodina je slitování, hojně je u něho vykoupení.*)
2. čt.: Řim 8,8–11
Ev.: Jan 11,1–45
Slovo na den: Věřš tomu?

Pondělí 18. 3. – připomínka sv. Cyrila Jeruzalémského
1. čt.: Dan 13,1–9.15–17.19–30.33–62
Ž 23(22),1–3a.3b–4.5.6
Odp.: 4ab (*I kdybych šel temnotou rokle, nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou.*)
Ev.: Jan 8,12–20
Slovo na den: Vím, kam jdu.

Úterý 19. 3. – slavnost sv. Josefa
1. čt.: 2 Sam 7,4–5a.12–14a.16
Ž 89(88),2–3.4–5.27+29
Odp.: 37 (*Jeho potomstvo potrvá navěky.*)
2. čt.: Řim 4,13.16–18.22
Ev.: Mt 1,16.18–21.24a nebo Lk 2,41–51a
Slovo na den: Nechtěl ji vydat pohane.

Středa 20. 3. – ferie
1. čt.: Dan 3,14–20.91–92.95
Dan 3,52a.52b.53.54.55.56
Odp.: ... *chvályhodný a svrchovaný velebený navěky.*
Ev.: Jan 8,31–42
Slovo na den: V domě navždy.

Čtvrtek 21. 3. – ferie
1. čt.: Gn 17,3–9
Ž 105(104),4–5.6–7.8–9
Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)
Ev.: Jan 8,51–59
Slovo na den: Kdybych oslavoval sám sebe, moje slova by nic neznamenal.

Pátek 22. 3. – ferie
1. čt.: Jer 20,10–13
Ž 18(17),2–3a.3bc–4.5–6.7
Odp.: srov. 7 (*Vě své tísní jsem vzýval Hospodina, a vyslyšel mě.*)
Ev.: Jan 10,31–42
Slovo na den: „Jste bohové.“

Sobota 23. 3. – připomínka sv. Turibia z Mongroveja
1. čt.: Ez 37,21–28
Jer 31,10.11–12ab.13
Odp.: 10d (*Hospodin bude nad námi bdít jako pastýř nad svým stádem.*)
Ev.: Jan 11,45–56
Slovo na den: Aby rozptýlené shromáždil vjedno.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

16. – 23. BŘEZNA 2013

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 17. 3.		PO 18. 3.		ÚT 19. 3.		ST 20. 3.		ČT 21. 3.		PÁ 22. 3.		SO 23. 3.	
Antifona	270	299	270	299	1324	1467	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	270	300	271	300	1325	1467	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	387	433	828	929	1325	1468	858	963	874	979	890	997	906	1014
Žalmy	813	914	828	930	813	914	858	963	874	980	890	997	906	1014
Krátké čtení a zpěv	388	434	392	438	1326	1468	399	446	402	450	406	454	409	458
Antifona k Zach. kantiku	388	434	392	439	1326	1469	399	446	402	450	406	454	409	458
Prosby	388	434	392	439	1326	1469	399	447	403	450	406	455	410	459
Závěrečná modlitba	389	435	393	439	1327	1469	400	447	403	451	407	455	410	459
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	1327	1470	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	818	919	833	935	1265	1403	863	968	879	985	895	1003	911	1019
Krátké čtení	389	435	393	440	1327	1470	400	448	403	451	407	455	410	460
Závěrečná modlitba	389	435	393	439	1327	1469	400	447	403	451	407	455	410	459
Nešpory:														
	SO 16. 3.													
Hymnus	268	297	268	297	1322	1464	1322	1464	268	298	269	299	268	298
Antifony	386	432	390	436	1323	1465	1328	1471	868	973	884	990	900	1008
Žalmy	808	908	823	924	1751	1971	1761	1982	868	973	884	990	901	1008
Kr. čtení a zpěv	386	432	390	437	1323	1465	1329	1471	401	449	405	453	408	457
Ant. ke kant. P. M.	387	433	391	437	1324	1466	1329	1472	401	449	405	453	408	457
Prosby	387	433	391	437	1324	1466	1329	1472	401	449	405	453	408	457
Záv. modlitba	389	435	389	435	1327	1469	1327	1469	400	447	403	451	407	455
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

NOVINKA MCM s. r. o.

DENNĚ SE MODLIT – ALE JAK?

Klemens Tilmann

Praktická pomůcka na cestě k životu modlitby. Uvádí zkušenosti, povzbuzení, návody a některé texty modliteb.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Druhé vydání • Brož., A5, 40 stran, 43 Kč

nebo literátů. Zdá se, že útlá kniha podivuhodně vystihuje nejednoduchou Lewisovou postavu a životní příběh.

Karmelitánské nakladatelství
Váz., 127x190 mm, 104 stran, 169 Kč

JAKO LAŇ NA VÝŠINÁCH

*Hannah Hurnardová • Z angličtiny přeložila
Magdaléna Tůžlarová*

Knihy je úchvatnou alegorií o touze Božích dětí nechat se dovést na výšiny lásky, radosti a vítězství. Hlavní hrdinka s netradičním jménem *Bázlivá* kráčí na své duchovní pouti na výšiny za dobrým Pastýřem. Za pomoci *Bolesti* a *Utrpení* nakonec dojde do svého cíle, kde všechny tři dostávají nové jméno a jsou proměněny díky spojení s milujícím Pastýřem.

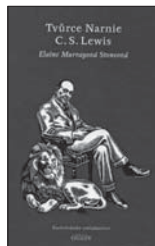
Paulínky • Druhé vydání • Brož., 120x185 mm, 200 stran, 198 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

TVŮRCE NARNIE C. S. LEWIS

Elaine Murrayová Stoneová • Z angličtiny přeložila Jana Hájková

Autorka publikace nám dává nahlédnout do rodinných a přátelských vztahů, do životních radostí i strastí spisovatele C. S. Lewise. Jeho literární talent se projevilo už při studiích v Oxfordu. Zde si také vybudoval slušné akademické postavení. Delší dobu žil jako agnostik a své vlastní hledání pravdy si musel protrpět. Patřil k neformální skupině „Inklingů“ a byl blízkým přítelem J. R. R. Tolkiena. Jejich společný zájem o mýty a literární příběhy přivedl Lewise postupně ke křesťanství, jehož hodnoty pak začaly prosakovat do všech jeho knih, včetně slavných *Letopisů Narnie*, které autora proslavily i daleko mimo rámec křesťanských intelektuálů

ZDE JSEM • LITURGIE SVĚCENÍ A KNĚŽSKÁ SPIRITUALITA

Vittorio Francesco Viola OFM • Z italského přeložil Radek Tichý

Malá brožurka, v níž profesor na Papežském liturgickém institutu v Římě probírá postupně jednotlivé momenty svátosti kněžského svěcení (vyvolení, otázky, litanie, konsekrační modlitba, mazání olejem,...) a ukazuje na nich, co to znamená být knězem a jaká je spiritualita kněžství.

KRYSTAL OP, s.r.o. • Brož., 130x205 mm, 56 stran, 76 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.